

1. Hansı texnologiya təşkilatın qərar qəbul etmə ilə bağlı olan bütün əməkdaşlarının informasiya tələbatını ödəmək üçün nəzərdə tutulur?
  - mərkəzləşdirilmiş texnologiya
  - kombinasiyalı texnologiya
  - qərar qəbul etməni dəstəkləyən informasiya texnologiyası
  - √ idarəetmənin informasiya təminatı texnologiyası
  - verilənlərin emalı texnologiyası
2. Verilənlərin emalı prosesinə hansı əməliyyatlar aiddir?
  - ümumiləşdirmə və ya qruplaşdırma
  - nizamlama
  - hesablama
  - √ sadələşdirmənin hamısı doğrudur
  - seçmə
3. Hansı texnologiya lazımi ilkin verilənlərə malik olan, emal üçün alqoritmlər və digər standart prosedurlar olan yaxşı strukturlaşdırılmış məsələlərin həlli üçün nəzərdə tutulur?
  - idarəetmənin informasiya təminatı texnologiyası
  - kombinasiyalı texnologiya
  - √ verilənlərin emalı texnologiyası
  - qərar qəbul etməni dəstəkləyən informasiya texnologiyası
  - mərkəzləşdirilmiş texnologiya
4. Verilənlər üzərində əməllərin, əməliyyatların, mərhələlərin aparılması üçün dəqiq reqlamentləşdirilmiş qaydalardan ibarət olan proses necə adlanır?
  - istehsal texnologiyası
  - hesablama prosesi
  - √ informasiya texnologiyası
  - informasiya mühiti
  - informasiya sistemi
5. Verilənlərin toplanması, ötürülməsi və emalı üçün metod və vasitələrdən istifadə etməklə tədqiq olunan obyektin, prosesin, hadisənin vəziyyəti haqqında informasiyanın alınması prosesi necə adlanır?
  - informasiya sistemi
  - √ informasiya texnologiyası
  - hesablama prosesi
  - istehsal texnologiyası
  - informasiya mühiti
6. Verilənin özünü xarakterizə edən xarakteristikasını göstərin:
  - adı
  - √ qiyməti
  - strukturu
  - yeri
  - tipi
7. Verilənin mənasını (semantikasını) ifadə edən xarakteristikasını göstərin:
  - qiyməti
  - √ adı
  - strukturu
  - yeri
  - tipi

8. Aşağıda sadalananlardan idarəetmənin strateji səviyyəsinə aid olanı göstərin:

- Həll olunan məsələlərin həcmi azalır, lakin mürəkkəbliyi artır
- Operativ səviyyədə hazırlanan informasiyanın analizini tələb edən məsələlər həll olunur
- √ Təşkilatın uzunmüddətli strateji məqsədlərinə nail olmasına yönələn idarəetmə qərarları hazırlanır
- Həm yerinə yetirilən əməliyyatların həcmi, həm də idarəetmə qərarlarının qəbulunun dinamikası yüksək olur
- Dəfələrlə təkrarlanan məsələlərin və əməliyyatların həllini və cari informasiyanın dəyişməsinə cəld reaksiya verilməsini təmin edir

9. Aşağıda sadalananlardan idarəetmənin funksional səviyyəsinə aid olanı göstərin:

- Dəfələrlə təkrarlanan məsələlərin və əməliyyatların həllini və cari informasiyanın dəyişməsinə cəld reaksiya verilməsini təmin edir
- √ Operativ səviyyədə hazırlanan informasiyanın analizini tələb edən məsələlər həll olunur
- Qəbul edilən qərarların düzgünlüyü aylar və bəzən illər keçəndən sonra təsdiq oluna bilər
- Həm yerinə yetirilən əməliyyatların həcmi, həm də idarəetmə qərarlarının qəbulunun dinamikası yüksək olur
- Təşkilatın uzunmüddətli strateji məqsədlərinə nail olmasına yönələn idarəetmə qərarları hazırlanır

10. Aşağıda sadalananlardan idarəetmənin operativ səviyyəsinə aid olanı göstərin:

- Təşkilatın uzunmüddətli strateji məqsədlərinə nail olmasına yönələn idarəetmə qərarları hazırlanır
- √ Dəfələrlə təkrarlanan məsələlərin və əməliyyatların həllini və cari informasiyanın dəyişməsinə cəld reaksiya verilməsini təmin edir
- Həll olunan məsələlərin həcmi azalır, lakin mürəkkəbliyi artır
- Qəbul edilən qərarların düzgünlüyü aylar və bəzən illər keçəndən sonra təsdiq oluna bilər
- Operativ səviyyədə hazırlanan informasiyanın analizini tələb edən məsələlər həll olunur

11. Doğru olmayanı göstərin:

- informasiya texnologiyalarının əsas məqsədi ilkin informasiyanın məqsədyönlü emalı nəticəsində istifadəçi üçün lazımı informasiyanı almaqdır
- √ informasiya texnologiyası informasiya sistemindən kənar olaraq reallaşdırıla bilməz
- informasiya sistemində əsas məqsədi informasiyanın saxlanması, sorğulara görə axtarışı və seçilən informasiyanı lazımı formaya salıb, istifadəçiyə çatdırılmasıdır
- informasiya sistemi, «insan-kompüter» tipli informasiya emalı sistemidir
- informasiya sisteminin funksiyalarının reallaşdırılması ona yönəlmiş informasiya texnologiyasını bilmədən mümkün deyil

12. İnformasiya resurslarının növləri hansıdır?

- açıq və gizli
- √ daxili və xarici
- açıq və məhdud
- özəl və dövlət
- kağız və elektron

13. İnformasiya xidməti nədir?

- maddi mühitin obyekt və hadisələrin vəziyyətləri haqqında onların özündə saxladığı qeyri-müəyyənliyi azaldan məlumat
- √ informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi
- elmi, istehsal, idarəetmə və digər məsələlərin həlli üçün maddi daşıyıcıda istənilən formada qeydə alınmış informasiya toplusu
- iqtisadiyyatda təsərrüfat prosesində istifadə olunan məhsul
- maddi və ya qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu

14. İnformasiya məhsulu nədir?

- maddi mühitin obyekt və hadisələrin vəziyyətləri haqqında onların özündə saxladığı qeyri-müəyyənliyi azaldan məlumat
- √ maddi və ya qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu
- elmi, istehsal, idarəetmə və digər məsələlərin həlli üçün maddi daşıyıcıda istənilən formada qeydə alınmış informasiya toplusu
- iqtisadiyyatda təsərrüfat prosesində istifadə olunan məhsul
- informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi

15. Verilənlərin cəmlənməsi, hasili və ya müəyyən üsul və ya düslurla onlar üzərində hesab və ya məntiq əməliyyatlarının aparılması prosesi necə adlanır?
- seçmə
  - √ hesablama
  - nizamlama
  - aqreqatlaşdırma və ya birləşdirmə
  - ümumiləşdirmə və ya qruplaşdırma
16. Müəyyən əlamətlərə görə verilənlərin seçilməsi əməliyyatı necə adlanır?
- ümumiləşdirmə və ya qruplaşdırma
  - √ seçmə
  - hesablama
  - aqreqatlaşdırma və ya birləşdirmə
  - nizamlama
17. Verilənlərin müəyyən əlamətə görə sıraya düzülməsi əməliyyatı necə adlanır?
- seçmə
  - √ nizamlama
  - hesablama
  - aqreqatlaşdırma və ya birləşdirmə
  - ümumiləşdirmə və ya qruplaşdırma
18. Verilənlər hansı xarakteristikalarla təyin olunur?
- adı
  - √ sadalananların hamısı doğrudur
  - tipi
  - strukturu
  - qiyməti
19. “Saxlamaq, emal etmək və ötürmək üçün müəyyən formada qeyd olunmuş məlumatdır” ifadəsi nəyi bildirir?
- faylı
  - √ veriləni
  - biliyi
  - xəbəri
  - informasiyanı
20. İdarəetmə strukturunun səviyyələrini göstərin: 1) operativ; 2) faktiki; 3) funksional; 4) strateji; 5) plan
- 1, 2, 3
  - √ 1, 3, 4
  - 1, 3, 5
  - 1, 2, 4
  - 2, 3, 4
21. İnformasiya texnologiyaları nədir?
- informasiya emalının nümunə məsələlərinin həlli metod və üsullarının məcmusudur
  - √ informasiyanın yığılması, saxlanması, emalı və ötürülməsinin aparat və proqram vasitələridir
  - informasiya emalının nümunə məsələlərinin həlli üçün istifadə olunan texniki qurğulardır
  - formalaşdırma və modelləşdirmədir
  - informasiya emalının nümunə məsələlərinin həlli üçün istifadə olunan proqram təminatıdır
22. İnformasiya nədir?
- maddi və ya qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu

- ✓ maddi mühitin obyekt və hadisələrin vəziyyətləri haqqında onların özündə saxladığı qeyri-müəyyənliyi azaldan məlumat
- elmi, istehsal, idarəetmə və digər məsələlərin həlli üçün maddi daşıyıcıda istənilən formada qeydə alınmış informasiya toplusu
- iqtisadiyyatda təsərrüfat prosesində istifadə olunan məhsul
- informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi

23. İşçi qruplar üçün İS-in inkişafı nəticəsində yaradılan və məsafəyə görə sərənlənmiş qovşaqlarla və şəbəkələrlə xarakterizə olunan iri kompaniyalar üçün nəzərdə tutulan informasiya sistemi necə adlanır?

- lokal İS
- ✓ korporativ İS
- qrup İS
- şəbəkə İS
- komanda İS

24. Müəyyən işçi qrupun üzvləri tərəfindən kollektiv istifadə olunması üçün nəzərdə tutulan və əksər halda lokal kompüter şəbəkəsində yaradılan informasiya sistemi necə adlanır?

- lokal İS
- ✓ qrup İS
- komanda İS
- şəbəkə İS
- korporativ İS

25. Şəbəkəyə qoşulmayan bir fərdi kompüterdə reallaşdırılan informasiya sistemi necə adlanır?

- korporativ İS
- ✓ lokal İS
- qrup İS
- şəbəkə İS
- komanda İS

26. Situasiyanın analizinə, məqsədin təyin edilməsinə və bu məqsədə nail olma proqramına əsaslanaraq idarə olunan obyektə məqsədyönlü təsiretmə aktı nədir?

- informasiyanın təhlili
- ✓ qərar qəbuletmə
- sistemli yanaşma
- sadalananların hamısı doğrudur
- verilənlərin emalı

27. Qərar qəbul edən şəxsə qərarların qəbul edilməsi üçün məsləhətlər verən, mümkün variantları təklif edən sistemlər necə adlanır?

- informasiya-idarəetmə sistemləri
- ✓ informasiya-məsləhət sistemləri
- informasiya-axtarış sistemləri
- sənəd dövriyyəsi sistemləri
- faktoqrafik sistemlər

28. İdarəetmə üçün qərarların qəbul edilməsinin informasiya təminatı funksiyasını yerinə yetirən sistemlər necə adlanır?

- sənədli-faktoqrafik sistemlər
- ✓ informasiya-idarəetmə sistemləri
- sənəd dövriyyəsi sistemləri
- informasiya-arayış sistemləri
- informasiya-axtarış sistemləri

29. Konkret tətbiq sahəsi üzrə istifadəçiləri maraqlandıran suallara cavab-arayış vermək üçün istifadə olunan sistemlər necə adlanır?

- informasiya-idarəetmə sistemləri
- ✓ informasiya-arayış sistemləri

- informasiya-axtarış sistemləri
- sənəd dövriyyəsi sistemləri
- sənədli-faktoqrafik sistemlər

30. Müəssisədə rəhbərliyin, funksional bölmələrin və işçilərin xidməti və şəxsi işlərini əhatə edən kargüzarlığın elektron sənədlərdən və elektron poçtdan istifadə edilməsilə tam avtomatlaşdırılmasına imkan verən sistemlər necə adlanır?

- sənədli-faktoqrafik sistemlər
- √ kargüzarlığın avtomatlaşdırılması sistemləri
- sənəd dövriyyəsi sistemləri
- informasiya-məsləhət sistemləri
- informasiya-axtarış sistemləri

31. Müəssisə daxilində sənədlərin dövriyyəsinə avtomatlaşdırmaq üçün istifadə olunan sistemlər necə adlanır?

- informasiya-idarəetmə sistemləri
- √ sənəd dövriyyəsi sistemləri
- informasiya-axtarış sistemləri
- informasiya-məsləhət sistemləri
- sənədli-faktoqrafik sistemlər

32. Təbii dildə sənədlərin toplanması və müxtəlif kriterilərə görə axtarışını təmin edən sistemlər necə adlanır?

- informasiya-idarəetmə sistemləri
- √ informasiya-axtarış sistemləri
- sənəd dövriyyəsi sistemləri
- informasiya-məsləhət sistemləri
- sənədli-faktoqrafik sistemlər

33. Həm sənədlərin, həm də faktoqrafik informasiyanın toplanıb saxlanması, axtarışını və lazım gəldikdə, emalını yerinə yetirə bilən sistemlər necə adlanır?

- sənədli sistemlər
- √ sənədli-faktoqrafik sistemlər
- faktoqrafik sistemlər
- qrup sistemləri
- texniki sistemlər

34. Kompüterdə verilənlərdən ibarət olan yazılar formasında saxlanan faktiki məlumatlarla əməliyyat aparan sistemlər necə adlanır?

- sənədli sistemlər
- √ faktoqrafik sistemlər
- texniki sistemlər
- qrup sistemləri
- sənədli-faktoqrafik sistemlər

35. Təbii dildə ifadə olunmuş müxtəlif sənədlərlə (monoqrafiyalar, məqalələr, dövrü nəşrlər, normativ və hüquqi sənədlər və s.) işləmək üçün istifadə olunan sistemlər necə adlanır?

- faktoqrafik sistemlər
- √ sənədli sistemlər
- texniki sistemlər
- qrup sistemləri
- sənədli-faktoqrafik sistemlər

36. İdarəetmənin hansı səviyyəsində təşkilatın uzunmüddətli strateji məqsədlərinə nail olmasına yönələn idarəetmə qərarlarının hazırlanması təmin edilir?

- taktiki
- √ strateji
- operativ

- funksional
- texnoloji

37. İnformasiya sisteminin əsas məqsədi nədir?

- informasiyanın ötürülməsi
- ✓ professional informasiyanın istehsalı
- informasiyanın axtarışı
- informasiyanın saxlanması
- verilənlərin emalı

38. İnformasiya-məsləhət sistemləri hansı sistemlərə aiddir?

- sənədli sistemlər
- ✓ faktoqrafik sistemlər
- texniki sistemlər
- qrup sistemləri
- sənədli-faktoqrafik sistemlər

39. İnformasiya-idarəetmə sistemləri hansı sistemlərə aiddir?

- qrup sistemləri
- sənədli-faktoqrafik sistemlər
- ✓ faktoqrafik sistemlər
- texniki sistemlər
- sənədli sistemlər

40. İnformasiya-arayış sistemləri hansı sistemlərə aiddir?

- texniki sistemlər
- ✓ faktoqrafik sistemlər
- sənədli-faktoqrafik sistemlər
- sənədli sistemlər
- qrup sistemləri

41. Kargüzarlığın avtomatlaşdırılması sistemləri hansı sistemlərə aiddir?

- ✓ sənədli sistemlər
- sənədli-faktoqrafik sistemlər
- faktoqrafik sistemlər
- qrup sistemləri
- texniki sistemlər

42. Sənəd dövriyyəsi sistemləri hansı sistemlərə aiddir?

- qrup sistemləri
- texniki sistemlər
- sənədli-faktoqrafik sistemlər
- ✓ sənədli sistemlər
- faktoqrafik sistemlər

43. İnformasiya-axtarış sistemləri hansı sistemlərə aiddir?

- texniki sistemlər
- sənədli-faktoqrafik sistemlər
- qrup sistemləri
- faktoqrafik sistemlər
- ✓ sənədli sistemlər

44. İnformasiya sistemlərinin təminədiçi altsistemlərinə aid olmayanı göstərin:

- informasiya təminat
- texniki təminat
- proqram təminat
- ✓ texnoloji təminat
- təşkilati təminat

45. İnformasiya resurslarına görə informasiya sistemləri hansı qruplara bölünür: 1) sənədli-faktoqrafik sistemlər; 2) sənədli sistemlər; 3) texniki sistemlər; 4) qrup sistemləri; 5) faktoqrafik sistemlər

- 2, 3, 4
- 1, 2, 4
- 1, 3, 4
- ✓ 1, 2, 5
- 1, 3, 5

46. Miqyasına görə informasiya sistemləri hansı qruplara bölünür: 1) lokal İS; 2) korporativ İS; 3) komanda İS; 4) qrup İS; 5) şəbəkə İS

- 1, 3, 5
- 1, 2, 3
- 2, 3, 4
- ✓ 1, 2, 4
- 1, 3, 4

47. İnformasiya sistemləri miqyasa görə necə təsnifləndirilir?

- tibbi diaqnostika, biblioqrafik
- əl-informasiya sistemləri, avtomatlaşdırılmış İS, avtomat İS
- texniki diaqnostika, biblioqrafik, korporativ
- ✓ lokal, qrup, korporativ
- strukturlaşdırılmış, strukturlaşdırılmamış, qismən strukturlaşdırılmış

48. .... istənilən sahədən olan məsələlərin həllində informasiyanın yığılması, saxlanması, emalı, axtarışı və göndərilməsi proseslərini təmin edir.

- informasiya xidməti
- informasiya resursu
- informasiya sektoru
- informasiya texnologiyaları
- ✓ informasiya sistemi

49. Müxtəlif vəziyyətlərdə sistemlərin özlərini necə aparacağı haqqında əvvəlcədən fikir söyləmək çətindir, bu cür sistemlər ..... sistemlər deyilir.

- sadə
- mürəkkəb
- determinik
- çox mürəkkəb
- ✓ ehtimali

50. Çox mürəkkəb sistemlər elə sistemlərə deyilir ki, ...

- qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən çoxsaylı elementlərdən ibarət olub, şaxələnən quruluşa malikdir
- onlar qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən az sayda elementlərdən ibarət olmaqla, şaxələnməyən quruluşa malikdir
- onlar konkret funksiyaları yerinə yetirir
- ✓ onların vəziyyətini bu və ya başqa səbəblərə görə tam şərh etmək mümkün olmur
- hər hansı bir elementin və ya əlaqənin dəyişilməsi sistemin bir çox elementlərinin dəyişilməsinə səbəb olmur

51. Mürəkkəb sistemlər elə sistemlərə deyilir ki, ...

- hər hansı bir elementin və ya əlaqənin dəyişilməsi sistemin bir çox elementlərinin dəyişilməsinə səbəb olmur
- onların vəziyyətini bu və ya başqa səbəblərə görə tam şərh etmək mümkün olmur
- ✓ qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən çoxsaylı elementlərdən ibarət olub, şaxələnmən quruluşa malikdir
- onlar konkret funksiyaları yerinə yetirir
- onlar qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən az sayda elementlərdən ibarət olmaqla, şaxələnməyən quruluşa malikdir

52. Sadə sistemlər elə sistemlərə deyilir ki, ...

- onlar konkret funksiyaları yerinə yetirir
- ✓ onlar qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən az sayda elementlərdən ibarət olmaqla, şaxələnməyən quruluşa malikdir
- onların vəziyyətini bu və ya başqa səbəblərə görə tam şərh etmək mümkün olmur
- qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən çoxsaylı elementlərdən ibarət olub, şaxələnmən quruluşa malikdir
- hər hansı bir elementin və ya əlaqənin dəyişilməsi sistemin bir çox elementlərinin dəyişilməsinə səbəb olsun

53. Sistem fəaliyyət göstərdikdə, onun elementləri arasında yaranan əlaqə zamandan asılı olmazsa, onda sistemin elementləri arasındakı əlaqə .....əlaqə adlanır.

- dinamik
- mürəkkəb
- diskret
- ✓ statik
- hibrid

54. Altsistem nədir?

- qarşılıqlı əlaqə olmayan komponentlər yığımı
- eyni funksiyaları yerinə yetirən proqram toplusu
- ✓ sistemin hər hansı əlamətə nəzərən ayrılmış hissəsi
- sistemin ayrılıqda sərbəst olmayan elementi
- tətbiqi xarakterli məsələlərin həll üsulu

55. Sistem dedikdə nə başa düşülür?

- bir-biri ilə üzvi surətdə əlaqədə olmayan müxtəlif təbiətli elementlərin məcmusu
- ayrı-ayrılıqda sərbəst olan eyni cinsli elementlərin məcmusu
- ✓ bir-biri ilə üzvi surətdə əlaqədə olan müxtəlif cinsli və təbiətli elementlərin məcmusu
- qarşılıqlı əlaqə olmayan komponentlər yığımı
- müxtəlif məqsədə xidmət edən və üzvi surətdə əlaqədə olmayan elementlərin toplusu

56. Aşağıdakı mülahizələrdən idarəetmənin proqnozlaşdırma funksiyasına aid olanı göstərin:

- idarə olunan prosesin gələcəkdə determinləşmiş şəkildə vəziyyətini (necə olmasını) təyin edir
- ✓ idarə olunan prosesin gələcəkdə ehtimal olunan xarakteristikalarını təyin edir
- verilmiş parametrlər çərçivəsində idarə olunan prosesin fəaliyyətini təmin edir
- idarə olunma vaxtı ərzində idarəetmə prosesinin necə yerinə yetirilməsini təyin edir və planlaşdırılmış nəticələrin əldə edilməsinə təsir edən faktları aşkar edir
- idarə olunan prosesin diskret vaxt anlarında faktiki vəziyyətini təyin edir

57. Aşağıdakı mülahizələrdən idarəetmənin analiz funksiyasına aid olanı göstərin:

- verilmiş parametrlər çərçivəsində idarə olunan prosesin fəaliyyətini təmin edir
- ✓ idarə olunma vaxtı ərzində idarəetmə prosesinin necə yerinə yetirilməsini təyin edir və planlaşdırılmış nəticələrin əldə edilməsinə təsir edən faktları aşkar edir
- idarə olunan prosesin diskret vaxt anlarında faktiki vəziyyətini təyin edir
- idarə olunan prosesin gələcəkdə determinləşmiş şəkildə vəziyyətini (necə olmasını) təyin edir
- diskret vaxt anlarında idarə olunan prosesin planlaşdırılmış və faktiki vəziyyətləri arasında sapmaları təyin edir

58. Aşağıdakı mülahizələrdən idarəetmənin uçot funksiyasına aid olanı göstərin:

- idarə olunma vaxtı ərzində idarəetmə prosesinin necə yerinə yetirilməsini təyin edir və planlaşdırılmış nəticələrin əldə edilməsinə təsir edən faktları aşkar edir

- idarə olunan prosesin gələcəkdə ehtimal olunan xarakteristikalarını təyin edir
- idarə olunan prosesin gələcəkdə determinləşmiş şəkildə vəziyyətini (necə olmasını) təyin edir
- verilmiş parametrlər çərçivəsində idarə olunan prosesin fəaliyyətini təmin edir
- ✓ idarə olunan prosesin diskret vaxt anlarında faktiki vəziyyətini təyin edir

59. Aşağıdakı mülahizələrdən idarəetmənin planlaşdırma funksiyasına aid olanı göstərin:

- ✓ idarə olunan prosesin gələcəkdə determinləşmiş şəkildə vəziyyətini (necə olmasını) təyin edir
- diskret vaxt anlarında idarə olunan prosesin planlaşdırılmış və faktiki vəziyyətləri arasında sapmaları təyin edir
- verilmiş parametrlər çərçivəsində idarə olunan prosesin fəaliyyətini təmin edir
- idarə olunma vaxtı ərzində idarəetmə prosesinin necə yerinə yetirilməsini təyin edir və planlaşdırılmış nəticələrin əldə edilməsinə təsir edən faktları aşkar edir
- idarə olunan prosesin gələcəkdə ehtimal olunan xarakteristikalarını təyin edir

60. Aşağıda sadalananlardan istehsalat sistemlərinin tiplərinə aid olanı göstərin:

- sifarişə görə quraşdırma
- anbara görə hazırlama
- sifarişə görə hazırlama
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- sifarişə görə yığma

61. Müəssisənin idarəetmə sisteminin səviyyələrini göstərin: 1. müəssisənin bütövlükdə idarə edilməsi; 2. resursların idarə edilməsi; 3. sexlərin idarə edilməsi; 4. texnoloji xətlərin (qurğuların) idarə edilməsi; 5. işçi qüvvəsinin idarə edilməsi

- 2, 4, 5
- ✓ 1, 3, 4
- 1, 4, 5
- 1, 2, 4
- 1, 2, 3

62. Aşağı səviyyənin menecerləri hansı funksiyaları yerinə yetirirlər?

- Sexlərin texniki-iqtisadi idarə edilməsi məsələlərini yerinə yetirirlər.
- Baş verən istehsalat situasiyalarına operativ reaksiya verirlər.
- Müəssisənin və sexlərin operativ-istehsalat idarə edilməsi məsələlərini yerinə yetirirlər.
- Texniki-iqtisadi idarəetmə məsələlərini müəssisə üzrə bütövlükdə həll edirlər.
- ✓ Texnoloji xətlər üzrə texniki-iqtisadi və operativ-istehsalat məsələlərini reallaşdırırlar.

63. Tipindən asılı olmayaraq hər bir müəssisə təşkilati baxımdan hansı bölmələrdən ibarətdir?

- funksional şöbələr
- xammal və hazır məhsul anbarları
- köməkçi istehsalatlar və xidmətlər
- əsas istehsalat və ya sexlər
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur

64. Qərar qəbuletmə nədir?

- ✓ nəticəsi hər hansı bir məsələnin həlli olan informasiyanın təhlili prosesidir
- biliklərin (metaverilənlərin) idarə olunması üçün, yəni biliklərin yığılması, saxlanması, axtarışı və verilməsi üçün işlənib hazırlanmış xüsusi növ verilənlər bazasıdır
- insan dərrakəsi tələb olunan məsələlərin həlli üsullarını öyrənən proqram məhsuludur
- insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan proqram təminatıdır
- nəticəsi hər hansı bir məsələnin həlli olan informasiya axınlarının öyrənilməsi üsullarıdır

65. Aşağıdakı mülahizələrdən idarəetmənin tənzimləmə funksiyasına aid olanı göstərin:

- diskret vaxt anlarında idarə olunan prosesin planlaşdırılmış və faktiki vəziyyətləri arasında sapmaları təyin edir
- ✓ verilmiş parametrlər çərçivəsində idarə olunan prosesin fəaliyyətini təmin edir

- idarə olunan prosesin gələcəkdə determinləşmiş şəkildə vəziyyətini (necə olmasını) təyin edir
- idarə olunan prosesin diskret vaxt anlarında faktiki vəziyyətini təyin edir
- idarə olunma vaxtı ərzində idarəetmə prosesinin necə yerinə yetirilməsini təyin edir və planlaşdırılmış nəticələrin əldə edilməsinə təsir edən faktları aşkar edir

66. Aşağıdakı mülahizələrdən idarəetmənin nəzarət funksiyasına aid olanı göstərin:

- idarə olunan prosesin diskret vaxt anlarında faktiki vəziyyətini təyin edir
- idarə olunan prosesin gələcəkdə determinləşmiş şəkildə vəziyyətini (necə olmasını) təyin edir
- idarə olunma vaxtı ərzində idarəetmə prosesinin necə yerinə yetirilməsini təyin edir və planlaşdırılmış nəticələrin əldə edilməsinə təsir edən faktları aşkar edir
- verilmiş parametrlər çərçivəsində idarə olunan prosesin fəaliyyətini təmin edir
- ✓ diskret vaxt anlarında idarə olunan prosesin planlaşdırılmış və faktiki vəziyyətləri arasında sapmaları təyin edir

67. Buraxılan məhsulların nomenklaturasına, stabilliyinə görə istehsalatın hansı tipləri var?

- istehsal vasitələri islehsal edən və istehlak malları istehsal edən
- ✓ tək bir, seriyalı və kütləvi
- böyük, orta və kiçik
- qapalı və açıq dövrəli
- diskret və fasiləsiz

68. İstehsal olunan məhsulun xarakterinə görə istehsalat müəssisələrini necə təsnifləndirmək olar?

- qapalı və açıq dövrəli
- diskret və fasiləsiz
- böyük, orta və kiçik
- ✓ istehsal vasitələri islehsal edən və istehlak malları istehsal edən
- tək bir, seriyalı və kütləvi

69. İstehsalatın texniki hazırlığına yalnız sifariş daxil olandan sonra başlanılması istehsalat sistemlərinin hansı tipinə aiddir?

- sifarişə görə yığıma
- ✓ sifarişə görə quraşdırma
- sifarişə görə layihələndirmə
- anbara görə hazırlama
- sifarişə görə hazırlama

70. İstehsalatın texniki hazırlığının yerinə yetirilməsi və materialların lazımı ehtiyatının yaradılması istehsalat sistemlərinin hansı tipinə aiddir?

- anbara görə hazırlama
- ✓ sifarişə görə hazırlama
- sifarişə görə yığıma
- sifarişə görə quraşdırma
- sifarişə görə layihələndirmə

71. Yüksək səviyyədə yığılma vahidlərinə qədər məmulatın bütün komponentlərinin əvvəlcədən hazırlanıb anbara daxil edilməsi istehsalat sistemlərinin hansı tipinə aiddir?

- anbara görə hazırlama
- ✓ sifarişə görə yığıma
- sifarişə görə hazırlama
- sifarişə görə quraşdırma
- sifarişə görə layihələndirmə

72. Son məhsulun bütövlükdə hazırlanıb sifarışı gözləyərək anbarda saxlanması istehsalat sistemlərinin hansı tipinə aiddir?

- sifarişə görə layihələndirmə
- ✓ anbara görə hazırlama
- sifarişə görə hazırlama

- sifarişə görə quraşdırma
- sifarişə görə yığma

73. İstehsalatın xarakterinə görə istehsalat müəssisələrini necə təsnifləndirmək olar?

- istehsal vasitələri istehsal edən və istehlak malları istehsal edən
- ✓ diskret və fasiləsiz
- təkbir, seriyalı və kütləvi
- qapalı və açıq dövrəli
- böyük, orta və kiçik

74. İdarəetmənin hansı funksiyası idarə olunan prosesin gələcəkdə ehtimal olunan xarakteristikalarını təyin edir?

- planlaşdırma
- ✓ proqnozlaşdırma
- nəzarət
- uçot
- tənzimləmə

75. İdarəetmənin hansı funksiyası idarə olunma vaxtı ərzində idarəetmə prosesinin necə yerinə yetirilməsini təyin edir və planlaşdırılmış nəticələrin əldə edilməsinə təsir edən faktları aşkar edir?

- tənzimləmə
- ✓ analiz
- uçot
- proqnozlaşdırma
- nəzarət

76. İdarəetmənin hansı funksiyası verilmiş parametrlər çərçivəsində idarə olunan prosesin fəaliyyətini təmin edir?

- planlaşdırma
- ✓ tənzimləmə
- uçot
- proqnozlaşdırma
- nəzarət

77. İdarəetmənin hansı funksiyası diskret vaxt anlarında idarə olunan prosesin planlaşdırılmış və faktiki vəziyyətləri arasında sapmaları təyin edir?

- planlaşdırma
- ✓ nəzarət
- uçot
- proqnozlaşdırma
- tənzimləmə

78. İdarəetmənin hansı funksiyası idarə olunan prosesin diskret vaxt anlarında faktiki vəziyyətini təyin edir?

- planlaşdırma
- ✓ uçot
- nəzarət
- proqnozlaşdırma
- tənzimləmə

79. İdarəetmənin hansı funksiyası idarə olunan prosesin gələcəkdə determinləşmiş şəkildə vəziyyətini (necə olmasını) təyin edir?

- uçot
- ✓ planlaşdırma
- nəzarət
- proqnozlaşdırma
- tənzimləmə

80. Ölçülərinə görə müəssisələri necə təsnifləndirmək olar?

- istehsal vasitələri istehsal edən və istehlak malları istehsal edən
- ✓ böyük, orta və kiçik
- təkbir, seriyalı və kütləvi
- qapalı və açıq dövrəli
- diskret və fasiləsiz

81. İdarəetmə funksiyalarının tam dəstəsinin bölmələr üzrə reallaşdırıldığı idarəetmə sistemi necə adlanır?

- seriyalı
- ✓ mərkəzləşdirilməmiş
- kütləvi
- təkbir
- mərkəzləşdirilmiş

82. İdarəetmə funksiyalarının əksəriyyətinin müəssisə səviyyəsində reallaşdırıldığı idarəetmə sistemi necə adlanır?

- seriyalı
- ✓ mərkəzləşdirilmiş
- mərkəzləşdirilməmiş
- təkbir
- kütləvi

83. İstehsalat prosesinə aid olmayan fazanı göstərin:

- hazırlıq
- ✓ tənzimləmə
- yığma
- sınaq
- emalətmə

84. Aşağıda sadalananlardan istehsalat sistemlərinin tiplərinə aid olmayanı göstərin:

- anbara görə hazırlama
- ✓ anbara görə yığma
- sifarişə görə hazırlama
- sifarişə görə quraşdırma
- sifarişə görə yığma

85. Dar nomenklatura, uzun müddət ərzində davam edən böyük həcmdə məhsul istehsalı ilə xarakterizə olunan istehsalat necə adlanır?

- seriyalı istehsalat
- ✓ kütləvi istehsalat
- sifarişlə istehsalat
- təkbir istehsalat
- mərkəzləşdirilmiş istehsalat

86. Məhdud nomenklatura və məhsulun vaxtaşırı təkrarlanan partiyalarla buraxılması ilə xarakterizə olunan istehsalat necə adlanır?

- kütləvi istehsalat
- ✓ seriyalı istehsalat
- təkbir istehsalat
- mərkəzləşdirilmiş istehsalat
- sifarişlə istehsalat

87. Geniş nomenklatura, qeyri-stabillik, buraxılışın qeyri-stabilliyi və təkbir nüsxələrlə xarakterizə olunan istehsalat necə adlanır?

- seriyalı istehsalat

- √ təkbir istehsalat
- sifarişlə istehsalat
- mərkəzləşdirilmiş istehsalat
- kütləvi istehsalat

88. “İdarə olunan obyektə onun məqsədyönlü fəaliyyətini və ya inkişafını təmin etmək üçün mövcud informasiya əsasında mümkün təsirlər çoxluğundan seçilmiş təsirdir” ifadəsi nəyi bildirir?

- nəzarəti
- √ idarəetməni
- uçotu
- planlaşdırmanı
- tənzimləməni

89. Yuxarı səviyyənin menecerləri hansı funksiyanı yerinə yetirirlər?

- Müəssisənin və sexlərin operativ-istehsalat idarə edilməsi məsələlərini yerinə yetirirlər.
- √ Resursları paylayır və planlaşdırılmış gəlirin alınması mövqeyindən istehsalatın səmərəliliyinə nəzarət edirlər.
- Baş verən istehsalat situasiyalarına operativ reaksiya verirlər.
- Texnoloji xətlər üzrə texniki-iqtisadi və operativ-istehsalat məsələlərini reallaşdırırlar.
- Sexlərin texniki-iqtisadi idarə edilməsi məsələlərini yerinə yetirirlər.

90. Sifarişə görə quraşdırma nə deməkdir?

- Son məhsul bütövlükdə hazırlanır və sifarişi gözləyərək anbarda saxlanılır.
- √ İstehsalatın texniki hazırlığına yalnız sifariş daxil olandan sonra başlanılır.
- İstehsalatın texniki hazırlığı yerinə yetirilir və materialların lazımı ehtiyatı yaradılır.
- Uzun müddət ərzində davam edən böyük həcmdə məhsul istehsal edilir.
- Yüksək səviyyədə yığılma vahidlərinə qədər məmulatın bütün komponentləri əvvəlcədən hazırlanır və anbara daxil edilir.

91. Sifarişə görə hazırlama nə deməkdir?

- Son məhsul bütövlükdə hazırlanır və sifarişi gözləyərək anbarda saxlanılır.
- √ İstehsalatın texniki hazırlığı yerinə yetirilir və materialların lazımı ehtiyatı yaradılır.
- İstehsalatın texniki hazırlığına yalnız sifariş daxil olandan sonra başlanılır.
- Uzun müddət ərzində davam edən böyük həcmdə məhsul istehsal edilir.
- Yüksək səviyyədə yığılma vahidlərinə qədər məmulatın bütün komponentləri əvvəlcədən hazırlanır və anbara daxil edilir.

92. Sifarişə görə yığılma nə deməkdir?

- Son məhsul bütövlükdə hazırlanır və sifarişi gözləyərək anbarda saxlanılır.
- √ Yüksək səviyyədə yığılma vahidlərinə qədər məmulatın bütün komponentləri əvvəlcədən hazırlanır və anbara daxil edilir.
- İstehsalatın texniki hazırlığına yalnız sifariş daxil olandan sonra başlanılır.
- Uzun müddət ərzində davam edən böyük həcmdə məhsul istehsal edilir.
- İstehsalatın texniki hazırlığı yerinə yetirilir və materialların lazımı ehtiyatı yaradılır.

93. Anbara görə hazırlama nə deməkdir?

- Yüksək səviyyədə yığılma vahidlərinə qədər məmulatın bütün komponentləri əvvəlcədən hazırlanır və anbara daxil edilir.
- √ Son məhsul bütövlükdə hazırlanır və sifarişi gözləyərək anbarda saxlanılır.
- İstehsalatın texniki hazırlığına yalnız sifariş daxil olandan sonra başlanılır.
- Uzun müddət ərzində davam edən böyük həcmdə məhsul istehsal edilir.
- İstehsalatın texniki hazırlığı yerinə yetirilir və materialların lazımı ehtiyatı yaradılır.

94. Aşağıdakı mülahizələrdən müəssisədə təşkilati idarəetmənin operativ-istehsalat planlaşdırması funksiyasına aid olanı göstərin:

- məmulatın konstruksiyasının hazırlanması ilə bağlı olan idarəetmə funksiyasıdır
- √ müəssisə, sexlər və sahələr səviyyəsində istehsalatın bilavasitə idarə edilməsini təmin edir, istehsalat tapşırıqlarını və texniki-iqtisadi göstəriciləri maksimum detallaşdırmaqla konkret icraçıya çatdırır
- texniki-iqtisadi və operativ istehsalat planlaşdırmasını reallaşdırır

- müəssisənin, sexlərin, texnoloji xətlərin və qurğuların səmərəli fəaliyyətinin texniki-iqtisadi göstəricilərinin plan qiymətləri təyin edilir
- məmulatın hazırlanması üçün texnoloji prosesi yaratmaqdan ibarət olub, baş texnoloq, baş mexanik və baş energetik şöbələrlə tərəfindən yerinə yetirilir

95. Aşağıdakı mülahizələrdən müəssisədə təşkilati idarəetmənin texniki-iqtisadi planlaşdırma funksiyasına aid olanı göstərin:

- məmulatın konstruksiyasının hazırlanması ilə bağlı olan idarəetmə funksiyasıdır
- ✓ müəssisənin, sexlərin, texnoloji xətlərin və qurğuların səmərəli fəaliyyətinin texniki-iqtisadi göstəricilərinin plan qiymətləri təyin edilir
- texniki-iqtisadi və operativ istehsalat planlaşdırmasını reallaşdırır
- müəssisə, sexlər və sahələr səviyyəsində istehsalatın bilavasitə idarə edilməsini təmin edir, istehsalat tapşırıqlarını və texniki-iqtisadi göstəriciləri maksimum detallaşdırmaqla konkret icraçıya çatdırır
- məmulatın hazırlanması üçün texnoloji prosesi yaratmaqdan ibarət olub, baş texnoloq, baş mexanik və baş energetik şöbələrlə tərəfindən yerinə yetirilir

96. Aşağıdakı mülahizələrdən müəssisədə təşkilati idarəetmənin istehsalatın texnoloji hazırlığı funksiyasına aid olanı göstərin:

- məmulatın konstruksiyasının hazırlanması ilə bağlı olan idarəetmə funksiyasıdır
- ✓ məmulatın hazırlanması üçün texnoloji prosesi yaratmaqdan ibarət olub, baş texnoloq, baş mexanik və baş energetik şöbələrlə tərəfindən yerinə yetirilir
- müəssisənin, sexlərin, texnoloji xətlərin və qurğuların səmərəli fəaliyyətinin texniki-iqtisadi göstəricilərinin plan qiymətləri təyin edilir
- müəssisə, sexlər və sahələr səviyyəsində istehsalatın bilavasitə idarə edilməsini təmin edir, istehsalat tapşırıqlarını və texniki-iqtisadi göstəriciləri maksimum detallaşdırmaqla konkret icraçıya çatdırır
- texniki-iqtisadi və operativ istehsalat planlaşdırmasını reallaşdırır

97. Aşağıdakı mülahizələrdən müəssisədə təşkilati idarəetmənin istehsalatın konstruktor hazırlığı funksiyasına aid olanı göstərin:

- məmulatın hazırlanması üçün texnoloji prosesi yaratmaqdan ibarət olub, baş texnoloq, baş mexanik və baş energetik şöbələri tərəfindən yerinə yetirilir
- ✓ məmulatın konstruksiyasının hazırlanması ilə bağlı olan idarəetmə funksiyasıdır
- müəssisənin, sexlərin, texnoloji xətlərin və qurğuların səmərəli fəaliyyətinin texniki-iqtisadi göstəricilərinin plan qiymətləri təyin edilir
- müəssisə, sexlər və sahələr səviyyəsində istehsalatın bilavasitə idarə edilməsini təmin edir, istehsalat tapşırıqlarını və texniki-iqtisadi göstəriciləri maksimum detallaşdırmaqla konkret icraçıya çatdırır
- texniki-iqtisadi və operativ istehsalat planlaşdırmasını reallaşdırır

98. Normal vəziyyətdən sapmaların baş verməsi səbəblərini aradan qaldırmaq məqsədilə konkret idarəetmə qərarlarının çıxarılması üçün informasiya hazırlanması hansı funksiyanın məqsədidir?

- mühasibat uçotu və hesabatı funksiyasının
- ✓ analiz funksiyalarının
- texnoloji idarəetmə funksiyalarının
- nəzarət funksiyalarının
- statistik uçot və hesabat funksiyasının

99. Müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin reallaşdırılması prosesində iqtisadi və maliyyə hadisələrinin baş verməsi meyillərini aşkara çıxarmaq üçün informasiyanın hazırlanması və emalı hansı funksiyanın məqsədidir?

- mühasibat uçotu və hesabatı funksiyasının
- ✓ statistik uçot və hesabat funksiyasının
- texnoloji idarəetmə funksiyalarının
- nəzarət funksiyalarının
- analiz funksiyasının

100. İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi hansı funksiyanın məqsədidir?

- analiz funksiyasının
- ✓ mühasibat uçotu və hesabatı funksiyasının
- texnoloji idarəetmə funksiyalarının
- nəzarət funksiyalarının
- istehsalatın texnoloji hazırlığı funksiyasının

101. Bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin təmin edilməsi hansı funksiyanın məqsədidir?

- analiz funksiyasının
- √ operativ-istehsalat planlaşdırması funksiyasının
- texnoloji idarəetmə funksiyalarının
- nəzarət funksiyalarının
- istehsalatın texnoloji hazırlığı funksiyasının

102. Məhsulun maya dəyərinin azaldılması, resurslardan səmərəli istifadə edilməsi hesabına gəlirin və məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən mədaxilin artırılması hansı funksiyanın məqsədidir?

- analiz funksiyasının
- √ texniki-iqtisadi planlaşdırma funksiyasının
- texnoloji idarəetmə funksiyalarının
- nəzarət funksiyalarının
- istehsalatın texnoloji hazırlığı funksiyasının

103. Buraxılan məhsulların verilmiş xassələrini təmin etmək, material və vaxt resurslarını minimumlaşdırmaq hansı funksiyanın məqsədidir?

- planlaşdırma funksiyasının
- √ istehsalatın texnoloji hazırlığı funksiyasının
- texnoloji idarəetmə funksiyalarının
- nəzarət funksiyalarının
- analiz funksiyasının

104. Mexanizmlərin idarə edilməsi idarəetmənin hansı növünə aiddir?

- təşkilati idarəetmə
- √ texnoloji idarəetmə
- texniki idarəetmə
- proqramla idarəetmə
- informasiya proseslərini idarəetmə

105. İnsanların idarə edilməsi idarəetmənin hansı növünə aiddir?

- material proseslərini idarəetmə
- √ təşkilati idarəetmə
- texniki idarəetmə
- proqramla idarəetmə
- texnoloji idarəetmə

106. İdarəetmənin planlaşdırma funksiyasına aid olanı göstərin:

- İdarə olunan prosesin diskret vaxt anlarında faktiki vəziyyətini təyin edir.
- √ Prosesin gələcəkdə determinləşmiş şəkildə vəziyyətini təyin edir.
- Verilmiş parametrlər çərçivəsində idarə olunan prosesin fəaliyyətini təmin edir.
- İdarə olunma vaxtı ərzində idarəetmə prosesinin necə yerinə yetirilməsini təyin edir və planlaşdırılmış nəticələrin əldə edilməsinə təsir edən faktları aşkar edir.
- Diskret vaxt anlarında idarə olunan prosesin planlaşdırılmış və faktiki vəziyyətləri arasında sapmaları təyin edir.

107. Kütləvi istehsalat nədir?

- Məhdud nomenklatura və məhsulun vaxtaşırı təkrarlanan partiyalarla buraxılması ilə xarakterizə olunan istehsalatdır.
- √ Dar nomenklatura, uzun müddət ərzində davam edən böyük həcmdə məhsul istehsalı ilə xarakterizə olunan istehsalatdır.
- İstehsal vasitələri istehsal edən istehsalatdır.
- İstehlak vasitələri istehsal edən istehsalatdır.
- Geniş nomenklatura, qeyri-stabillik, buraxılışın qeyri-stabilliyi və təkbir nüsxələrlə xarakterizə olunan istehsalatdır.

108. Seriyalı istehsalat nədir?

- Geniş nomenklatura, qeyri-stabillik, buraxılışın qeyri-stabilliyi və təkbir nüsxələrlə xarakterizə olunan istehsalatdır.
- √ Məhdud nomenklatura və məhsulun vaxtaşırı təkrarlanan partiyalarla buraxılması ilə xarakterizə olunan istehsalatdır.

- İstehsal vasitələri istehsal edən istehsalatdır.
- İstehlak vasitələri istehsal edən istehsalatdır.
- Dar nomenklatura, uzun müddət ərzində davam edən böyük həcmdə məhsul istehsalı ilə xarakterizə olunan istehsalatdır.

109. Təkbir istehsalat nədir?

- Məhdud nomenklatura və məhsulun vaxtaşırı təkrarlanan partiyalarla buraxılması ilə xarakterizə olunan istehsalatdır.
- ✓ Geniş nomenklatura, qeyri-stabillik, buraxılışın qeyri-stabilliyi və təkbir nüsxələrlə xarakterizə olunan istehsalatdır.
- İstehsal vasitələri istehsal edən istehsalatdır.
- İstehlak vasitələri istehsal edən istehsalatdır.
- Dar nomenklatura, uzun müddət ərzində davam edən böyük həcmdə məhsul istehsalı ilə xarakterizə olunan istehsalatdır.

110. İstehsalatın texniki hazırlığı hansı istiqamətlərdə aparılır? 1. konstruktor hazırlığı; 2. layihə hazırlığı; 3. proqram hazırlığı; 4. texnoloji hazırlıq; 5. texniki hazırlıq

- 2, 4
- 1, 5
- ✓ 1, 4
- 2, 3
- 2, 5

111. İnformasiya proseslərinin idarə edilməsi idarəetmənin hansı növünə aiddir?

- texniki idarəetmə
- struktur idarəetmə
- proqramlı idarəetmə
- ✓ təşkilati idarəetmə
- texnoloji idarəetmə

112. İdarəetmənin hansı növləri var? 1. texniki idarəetmə; 2. texnoloji idarəetmə; 3. proqramlı idarəetmə; 4. struktur idarəetmə; 5. təşkilati idarəetmə

- 1, 3
- 1, 4
- 1, 5
- ✓ 2, 5
- 4, 5

113. Məmulatın konstruksiyasının hazırlanması ilə bağlı olan idarəetmə funksiyası hansı funksiyanın məqsədidir?

- texnoloji idarəetmə funksiyalarının
- planlaşdırma funksiyasının
- analiz funksiyasının
- ✓ istehsalatın konstruktor hazırlığı funksiyasının
- nəzarət funksiyalarının

114. İstehsalat prosesinin gedişini operativ analiz edib, lazımi qərarlar qəbul etmək üçün lazımi informasiyanın toplanması hansı funksiyanın məqsədidir?

- nəzarət funksiyalarının
- ✓ operativ uçot və hesabat funksiyasının
- statistik uçot və hesabat funksiyasının
- mühasibat uçotu və hesabatı funksiyasının
- texnoloji idarəetmə funksiyalarının

115. Texnoloji xətlərin və qurğuların vaxt və texniki parametrlərini təyin edən təqvim planlaşdırması, real vaxtda situasiyaların uçotu, analizi və qərar qəbuletmə aşağıda sadalanan hansı funksiyaya aiddir?

- mühasibat uçotu və hesabatı funksiyasının
- nəzarət funksiyalarının
- qərar qəbuletmə funksiyalarının

- statistik uçot və hesabat funksiyasının
- ✓ texnoloji idarəetmə funksiyalarının

116. MRPII sisteminə aid olmayan funksional modulu göstərin:

- istehsalat güclərinin planlaşdırılması
- biznes–planlaşdırma
- müəssisənin ümumi fəaliyyətinin və satışın planlaşdırılması
- ✓ xərclərin idarə edilməsi
- məhsul buraxılışının qrafikinin qurulması

117. Müəssisənin təşkilati idarəetmə funksiyalarına aid olanı göstərin:

- uçot
- texniki hazırlıq
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- planlaşdırma
- tənzimləmə

118. Material proseslərinin idarə edilməsi idarəetmənin hansı növünə aiddir?

- struktur idarəetmə
- texniki idarəetmə
- proqramlı idarəetmə
- ✓ texnoloji idarəetmə
- təşkilati idarəetmə

119. Müəssisədə maliyyənin idarə edilməsinin avtomatlaşdırılması aşağıda sadalananlardan nəyi təmin etmir?

- maliyyəyə nəzarətin gücləndirilməsini
- əsas vəsaitlərin daha səmərəli idarə edilməsi hesabına kapital qoyuluşlarından əldə edilən gəlirlərin maksimumlaşdırılmasını
- ✓ texnoloji proseslərin layihələndirilməsini və istehsalatın avtomatlaşdırılmasını
- tədarükçilərlə hesablaşmaların avtomatlaşdırılması ilə pul vəsaitlərinin idarə edilməsinin optimallaşdırılmasını
- kreditlərin və debitorlarla hesabların tam idarə edilməsi ilə pul vəsaitləri dövryyəsinin yaxşılaşdırılmasını

120. İstehsalat prosesinin reallaşdırılması üçün idarəetmə təsirlərinin hasil edilməsi hansı funksiyanın məqsədidir?

- nəzarət funksiyalarının
- ✓ qərar qəbuletmə funksiyalarının
- statistik uçot və hesabat funksiyasının
- mühasibat uçotu və hesabatı funksiyasının
- texnoloji idarəetmə funksiyalarının

121. MRPII sistemi nədir?

- müəssisənin resurslarının planlaşdırılması sistemidir
- material tələbatlarının planlaşdırılması sistemidir
- resurslara tələbatın planlaşdırılması sistemidir
- ✓ istehsalat resurslarının planlaşdırılması sistemidir
- güclərin ümumi planlaşdırılması sistemidir

122. MRP sistemi nədir?

- istehsalatın planlaşdırılması sistemidir
- istehsalat güclərinin planlaşdırılması sistemidir
- ✓ material tələbatlarının planlaşdırılması sistemidir
- müəssisənin ümumi fəaliyyətinin və satışın planlaşdırılması sistemidir
- istehsalat resurslarının planlaşdırılması sistemidir

123. ERP sistemlərdə şəbəkə planlaşdırılması və idarəetmə hansı mərhələlərdən ibarətdir? 1. struktur planlaşdırma; 2. taktiki planlaşdırma; 3. təqvim planlaşdırma; 4. operativ idarəetmə; 5. faktiki planlaşdırma
- 1, 2, 5
  - 1, 2, 3
  - ✓ 1, 3, 4
  - 1, 4, 5
  - 2, 3, 5
124. ERP sistemlərdə layihələrin idarə edilməsi hansı modelə əsaslanır?
- ✓ şəbəkə
  - obyektiv
  - iyerarxik
  - qarışıq
  - relyasiya
125. Resurslara tələbatın planlaşdırılması hansı istiqamətlərdə aparılır? 1. kadrların idarə olunması; 2. güclərə tələbatın planlaşdırılması; 3. material tələbatlarının planlaşdırılması; 4. iqtisadi proseslərin proqnozlaşdırılması; 5. layihələrin idarə edilməsi
- 3, 5
  - 4, 5
  - 1, 4
  - ✓ 2, 3
  - 1, 3
126. Qısamüddətli proqnozlaşdırma obyektlərinə aid olmayanı göstərin:
- ehtiyatların səviyyəsi
  - ayrı-ayrı məhsullar
  - ✓ bazarın hazırda istehsal olunan məhsula tələbatı
  - ayrı-ayrı sexlərdə və sahələrdə avadanlığın məhsuldarlığı
  - müəyyən ixtisasa və peşəyə görə işçilər
127. Ortamüddətli proqnozlaşdırma obyektlərinə aid olmayanı göstərin:
- ehtiyatların qiymətləndirilməsi
  - ayrı-ayrı sahələrin və bölmələrin məhsuldarlığı
  - yeni məhsul tipləri və ya qrupları
  - ✓ ayrı-ayrı sexlərdə və sahələrdə avadanlığın məhsuldarlığı
  - kadrlara olan tələbat
128. Uzunmüddətli proqnozlaşdırma obyektlərinə aid olmayanı göstərin:
- ✓ ayrı-ayrı sexlərdə və sahələrdə avadanlığın məhsuldarlığı
  - kapital qoyuluşu
  - müəssisənin tələb olunan məhsuldarlığı
  - bazarın yeni növ məhsula tələbatı (pul və natural vahidlərlə)
  - bazarın hazırda istehsal olunan məhsula tələbatı
129. Maliyyənin idarə edilməsi moduluna hansı altsistem daxil deyil?
- Tədarükçülərlə hesablaşmalar
  - Əsas vasitələrin idarə edilməsi
  - Baş mühasibat kitabı
  - Sifarişçilərlə hesablaşmalar
  - ✓ İstehsalatın idarə edilməsi
130. MRPII sisteminə aid olmayan funksional modulu göstərin:

- istehsalat güclərinin planlaşdırılması
- məhsul buraxılışının qrafikinə qurulması
- biznes–planlaşdırma
- tələbatın planlaşdırılması
- ✓ maliyyənin idarə edilməsi

131. Material resurslarının alınması prosesi hansı funksiyanın yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur?

- tədarükçülərlə müqavilələrin bağlanması
- müəssisənin bütün bölmələrinin tədarükçülərlə əlaqələrinin təmin edilməsi
- tədarükçülər haqqında verilənlər bazasının qurulması
- hər bir material resursu növünə görə tədarükçülərin seçilməsi
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur

132. İnkişaf etmiş idarəetmə sistemlərinin (APS) strukturuna hansı proses daxildir?

- istehsalat qrafikinə qurulması
- yerinə yetirmə imkanının qiymətləndirilməsi
- istehsalat zəncirinin planlaşdırılması
- müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur

133. Uçot, nəzarət və tənzimləmə məsələlərinin həlli ERP sistemlərində şəbəkə planlaşdırılması və idarəetmənin hansı mərhələsində yerinə yetirilən əməliyyatlara aiddir?

- struktur planlaşdırma
- təşkilati planlaşdırma
- texniki planlaşdırma
- ✓ operativ idarəetmə
- təqvim planlaşdırma

134. Böhranlı yol metodu və proqramın qiymətləndirilməsi və yenidən baxılması metodu ERP sistemlərində layihələrin idarə edilməsinin hansı modelinə aiddir?

- qarışıq
- ✓ şəbəkə
- relyasiya
- iyerarxik
- sistem

135. İnkişaf etmiş idarəetmə sistemlərinin (APS) strukturuna hansı proses daxil deyil?

- istehsalat zəncirinin planlaşdırılması
- ✓ iqtisadi proseslərin proqnozlaşdırılması
- istehsalat qrafikinə qurulması
- yerinə yetirmə imkanının qiymətləndirilməsi
- müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması

136. ERP sistemlərdə təqvim planlaşdırmaya daxil deyil:

- böhranlı əməliyyatları aşkar etməklə böhranlı yolun hesablanması
- ✓ layihənin əməliyyatlara bölünməsi
- əməliyyatların qurtarmasının son vaxtının təyin edilməsi
- böhransız əməliyyatlar üçün ehtiyat vaxtının təyin edilməsi
- əməliyyatların qurtarmasının başlanğıc vaxtının təyin edilməsi

137. ERP sistemlərdə struktur planlaşdırmaya daxil deyil:

- layihənin əməliyyatlara bölünməsi
- ✓ böhransız əməliyyatlar üçün ehtiyat vaxtının təyin edilməsi

- şəbəkə modelinin qurulması
- modelin ziddiyyətliyə görə analizi
- əməliyyatların müddətinin qiymətləndirilməsi

138. ERP sistemi nədir?

- material tələbatlarının planlaşdırılması sistemidir
- ✓ müəssisənin resurslarının planlaşdırılması sistemidir
- resurslara tələbatın planlaşdırılması sistemidir
- güclərin ümumi planlaşdırılması sistemidir
- istehsalat resurslarının planlaşdırılması sistemidir

139. İnkişaf etmiş idarəetmə sistemlərində (APS) istifadə olunan optimallaşdırma alqoritmlərinə aid olanı göstərin:

- xətti proqramlaşdırma
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- məhdudluqlar nəzəriyyəsinə əsaslanan alqoritmlər
- evristik alqoritmlər
- təsadüfi axtarış alqoritmləri

140. Ehtiyatdan keçən digər material resurslarına tələbatdan asılı olan tələbat necə adlanır?

- funksional
- taktiki
- ✓ asılı
- faktiki
- sərbəst

141. Ehtiyatdan keçən digər material resurslarına tələbatdan asılı olmayan tələbat necə adlanır?

- asılı
- ✓ sərbəst
- faktiki
- funksional
- taktiki

142. İnkişaf etmiş idarəetmə sistemlərində (APS) istifadə olunan optimallaşdırma alqoritmlərinə aid olmayanı göstərin:

- xətti proqramlaşdırma
- ✓ qeyri-xətti proqramlaşdırma
- məhdudluqlar nəzəriyyəsinə əsaslanan alqoritmlər
- evristik alqoritmlər
- təsadüfi axtarış alqoritmləri

143. ERP sistemlərdə şəbəkə planlaşdırılması və idarəetmə hansı mərhələlərdən ibarətdir? 1. struktur planlaşdırma; 2. taktiki planlaşdırma; 3. təqvim planlaşdırma; 4. operativ idarəetmə; 5. faktiki planlaşdırma

- 2, 3, 5
- ✓ 1, 3, 4
- 1, 2, 3
- 1, 2, 5
- 1, 4, 5

144. ERP sistemlərdə layihələrin idarə edilməsi hansı modelə əsaslanır?

- iyerarxik
- ✓ şəbəkə
- qarışıq
- obyektiv
- relyasiya

145. Əgər sistemin elementləri arasındakı əlaqə zamandan asılı olaraq dəyişərsə, onda belə əlaqə ..... əlaqə adlanır.
- statik
  - √ dinamik
  - müəyyən edilmiş
  - mürəkkəb
  - determinik
146. MRPII (Manufacture Resource Planning) informasiya sistemi hansı funksiyaları yerinə yetirir?
- istehlakçıların sifarişlərinin uçotu, hazırlanması, göndərilməsi və alınması üçün zəruri olan müəssisə resurslarını maliyyə cəhətdən planlaşdırır
  - √ istehsal üçün zəruri olan maddi və güc resurslarını planlaşdırır
  - tədarükü zəncirvari idarə edir
  - beynəlxalq standartlar əsasında layihələrin idarə edir
  - sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətləri idarə edir
147. CRM (Customer Relationship Management) informasiya sistemi hansı funksiyaları yerinə yetirir?
- istehsal üçün zəruri olan maddi və güc resurslarını planlaşdırır
  - √ sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətləri idarə edir
  - tədarükü zəncirvari idarə edir
  - beynəlxalq standartlar əsasında layihələrin idarə edir
  - istehlakçıların sifarişlərinin uçotu, hazırlanması, göndərilməsi və alınması üçün zəruri olan müəssisə resurslarını maliyyə cəhətdən planlaşdırır
148. OLAP (Online Analytical Processing) nədir?
- tədarükün zəncirvari idarə olunması
  - √ verilənlərin əməli təhlili
  - beynəlxalq standartlar əsasında layihələrin idarə olunması
  - istehsal üçün zəruri olan maddi, güc və maddi resursların planlaşdırılması
  - sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
149. Müəssisənin resurslarını və qarşılıqlı münasibətləri idarə edən informasiya sistemi hansıdır?
- ERP (Enterprise Resource Planning)
  - √ ERP II (Enterprise Resource & Relationship Processing)
  - CRM (Customer Relationship Management)
  - Workflow
  - SCM (Supply Chain Management)
150. İnformasiya daşıyıcısı deyil:
- oyun disketi
  - CD
  - kitab
  - coğrafi xəritə
  - √ səs kartı
151. Aşağıda sadalananlardan hansı resurslara tələbatın planlaşdırılması altsistemində yerinə yetirilən prosesdir?
- İstehsalatın operativ idarə edilməsi məsələsinin həlli üçün texnoloji marşrutlara daxil olan əməliyyatların ardıcılığı, icra müddəti, onların icrası üçün işçilərin sayı haqqında informasiya hasil edilir.
  - Məmulatların müxtəlif strukturlarının adekvat təsviri, bütün dəyişilmələrin qeydiyyatı aparılır.
  - Müəssisənin bütün bölmələrində görülən işlərin plana görə və faktiki xərcləri təyin edilir.
  - √ Məhsul buraxılışı qrafikində verilmiş son məhsulu hasil etmək üçün tələb olunan bütün istehsalat resurslarının miqdarı və vaxtı təyin edilir.
  - Mövcud olan və tələb olunan istehsalat güclərinin təyininə və müqayisəsinə yönəlmiş hesablamalar aparılır.

152. Aşağıda sadalananlardan hansı xərclərin idarə edilməsi modulunda yerinə yetirilən prosesdir?
- Layihələndirmə, konstruktor və texnoloji hazırlıq mərhələləri yerinə yetirilir.
  - Mövcud olan və tələb olunan istehsalat güclərinin təyininə və müqayisəsinə yönəlmiş hesablamalar aparılır.
  - İstehsalatın operativ idarə edilməsi məsələsinin həlli üçün texnoloji marşrutlara daxil olan əməliyyatların ardıcılığı, icra müddəti, onların icrası üçün işçilərin sayı haqqında informasiya hasil edilir
  - ✓ Müəssisənin bütün bölmələrində görülən işlərin plana görə və faktiki xərcləri təyin edilir.
  - Məmulatların müxtəlif strukturlarının adekvat təsviri, bütün dəyişilmələrin qeydiyyatı aparılır.
153. Aşağıda sadalananlardan hansı məhsulun tərkibi haqqında informasiyanın aparılması modulunda yerinə yetirilən prosesdir?
- Məmulatların müxtəlif strukturlarının adekvat təsviri, bütün dəyişilmələrin qeydiyyatı aparılır.
  - Layihələndirmə, konstruktor və texnoloji hazırlıq mərhələləri yerinə yetirilir.
  - Mövcud olan və tələb olunan istehsalat güclərinin təyininə və müqayisəsinə yönəlmiş hesablamalar aparılır.
  - Operativ plan-qrafiklər tərtib edilir.
  - ✓ İstehsalatın operativ idarə edilməsi məsələsinin həlli üçün texnoloji marşrutlara daxil olan əməliyyatların ardıcılığı, icra müddəti, onların icrası üçün işçilərin sayı haqqında informasiya hasil edilir.
154. Aşağıda sadalananlardan hansı məhsulun tərkibi haqqında informasiyanın aparılması modulunda yerinə yetirilən prosesdir?
- Operativ plan-qrafiklər tərtib edilir.
  - Layihələndirmə, konstruktor və texnoloji hazırlıq mərhələləri yerinə yetirilir.
  - Miqdara və vaxta görə məhsul buraxılışı qrafikinə təmin edilməsi üçün material resurslarına tələbat təyin edilir.
  - Mövcud olan və tələb olunan istehsalat güclərinin təyininə və müqayisəsinə yönəlmiş hesablamalar aparılır.
  - ✓ Məmulatların müxtəlif strukturlarının adekvat təsviri, bütün dəyişilmələrin qeydiyyatı aparılır.
155. Aşağıda sadalananlardan hansı proqnozlaşdırma modulunda yerinə yetirilən prosesdir?
- Layihələndirmə, konstruktor və texnoloji hazırlıq mərhələləri yerinə yetirilir.
  - Operativ plan-qrafiklər tərtib edilir.
  - ✓ Xarici mühitin və ya istehsalat prosesinin elementlərinin gələcək vəziyyətləri və ya hərəkətləri qiymətləndirilir.
  - Mövcud olan və tələb olunan istehsalat güclərinin təyininə və müqayisəsinə yönəlmiş hesablamalar aparılır.
  - Miqdara və vaxta görə məhsul buraxılışı qrafikinə təmin edilməsi üçün material resurslarına tələbat təyin edilir.
156. Aşağıda sadalananlardan hansı istehsalatın operativ idarə olunması modulunda yerinə yetirilən prosesdir?
- Mövcud olan və tələb olunan istehsalat güclərinin təyininə və müqayisəsinə yönəlmiş hesablamalar aparılır.
  - Layihələndirmə, konstruktor və texnoloji hazırlıq mərhələləri yerinə yetirilir.
  - Xarici mühitin və ya istehsalat prosesinin elementlərinin gələcək vəziyyətləri və ya hərəkətləri qiymətləndirilir.
  - ✓ Operativ plan-qrafiklər tərtib edilir.
  - Miqdara və vaxta görə məhsul buraxılışı qrafikinə təmin edilməsi üçün material resurslarına tələbat təyin edilir.
157. Aşağıda sadalananlardan hansı istehsalat güclərinin planlaşdırılması modulunda yerinə yetirilən prosesdir?
- Operativ plan-qrafiklər tərtib edilir.
  - Xarici mühitin və ya istehsalat prosesinin elementlərinin gələcək vəziyyətləri və ya hərəkətləri qiymətləndirilir.
  - Layihələndirmə, konstruktor və texnoloji hazırlıq mərhələləri yerinə yetirilir.
  - ✓ Mövcud olan və tələb olunan istehsalat güclərinin təyininə və müqayisəsinə yönəlmiş hesablamalar aparılır.
  - Miqdara və vaxta görə məhsul buraxılışı qrafikinə təmin edilməsi üçün material resurslarına tələbat təyin edilir.
158. Aşağıda sadalananlardan hansı material resurslarına tələbatın planlaşdırılması modulunda yerinə yetirilən prosesdir?
- Xarici mühitin və ya istehsalat prosesinin elementlərinin gələcək vəziyyətlərinin və ya hərəkətlərinin qiymətləndirilir.
  - Layihələndirmə, konstruktor və texnoloji hazırlıq mərhələləri yerinə yetirilir.
  - Operativ plan-qrafiklər tərtib edilir.
  - Mövcud olan və tələb olunan istehsalat güclərinin təyininə və müqayisəsinə yönəlmiş hesablamalar aparılır.
  - ✓ Miqdara və vaxta görə məhsul buraxılışı qrafikinə təmin edilməsi üçün material resurslarına tələbat təyin edilir.
159. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı qərar qəbul etmə funksiyasının məqsədini bildirir?

- Normal vəziyyətdən sapmaların baş verməsi səbəblərini aradan qaldırmaq məqsədilə konkret idarəetmə qərarlarının çıxarılması üçün informasiya hazırlanması
- Müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin reallaşdırılması prosesində iqtisadi və maliyyə hadisələrinin baş verməsi meyillərinin aşkara çıxarılması
- İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi
- ✓ İstehsalat prosesinin reallaşdırılması üçün idarəetmə təsirlərinin hasil edilməsi
- İstehsalat prosesinin gedişini operativ analiz edib, lazımi qərarlar qəbul etmək üçün lazımi informasiyanın toplanması

160. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı analiz funksiyasının məqsədini bildirir?

- Müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin reallaşdırılması prosesində iqtisadi və maliyyə hadisələrinin baş verməsi meyillərinin aşkara çıxarılması
- Məhsulun maya dəyərinin azaldılması, resurslardan səmərəli istifadə edilməsi hesabına gəlirin və məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən mədaxilin artırılması
- ✓ Normal vəziyyətdən sapmaların baş verməsi səbəblərini aradan qaldırmaq məqsədilə konkret idarəetmə qərarlarının çıxarılması üçün informasiya hazırlanması
- İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi
- İstehsalat prosesinin gedişini operativ analiz edib, lazımi qərarlar qəbul etmək üçün lazımi informasiyanın toplanması

161. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı operativ uçot və hesabat funksiyasının məqsədini bildirir?

- Buraxılan məhsulların verilmiş xassələrinin təmin edilməsi, material və vaxt resurslarının minimumlaşdırılması
- Bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin təmin edilməsi
- Müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin reallaşdırılması prosesində iqtisadi və maliyyə hadisələrinin baş verməsi meyillərinin aşkara çıxarılması
- İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi
- ✓ İstehsalat prosesinin gedişini operativ analiz edib, lazımi qərarlar qəbul etmək üçün lazımi informasiyanın toplanması

162. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı statistik uçot və hesabat funksiyasının məqsədini bildirir?

- İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi
- Bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin təmin edilməsi
- Buraxılan məhsulların verilmiş xassələrinin təmin edilməsi, material və vaxt resurslarının minimumlaşdırılması
- Məhsulun maya dəyərinin azaldılması, resurslardan səmərəli istifadə edilməsi hesabına gəlirin və məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən mədaxilin artırılması
- ✓ Müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin reallaşdırılması prosesində iqtisadi və maliyyə hadisələrinin baş verməsi meyillərinin aşkara çıxarılması

163. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı mühasibat uçotu və hesabatı funksiyasının məqsədini bildirir?

- Bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin təmin edilməsi
- Müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin reallaşdırılması prosesində iqtisadi və maliyyə hadisələrinin baş verməsi meyillərinin aşkara çıxarılması
- Buraxılan məhsulların verilmiş xassələrinin təmin edilməsi, material və vaxt resurslarının minimumlaşdırılması
- Məhsulun maya dəyərinin azaldılması, resurslardan səmərəli istifadə edilməsi hesabına gəlirin və məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən mədaxilin artırılması
- ✓ İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi

164. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı operativ-istehsalat planlaşdırma funksiyasının məqsədini bildirir?

- İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi
- Yeni məhsulun istehsalına hazırlıq müddətinin azaldılması və buraxılan məhsulun modernləşdirilməsi
- Məhsulun maya dəyərinin azaldılması, resurslardan səmərəli istifadə edilməsi hesabına gəlirin və məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən mədaxilin artırılması
- ✓ Bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin təmin edilməsi
- Buraxılan məhsulların verilmiş xassələrinin təmin edilməsi, material və vaxt resurslarının minimumlaşdırılması

165. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı texniki-iqtisadi planlaşdırma funksiyasının məqsədini bildirir?

- Buraxılan məhsulların verilmiş xassələrinin təmin edilməsi, material və vaxt resurslarının minimumlaşdırılması
- ✓ Məhsulun maya dəyərinin azaldılması, resurslardan səmərəli istifadə edilməsi hesabına gəlirin və məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən mədaxilin artırılması
- Bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin təmin edilməsi

- İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi
- Yeni məhsulun istehsalına hazırlıq müddətinin azaldılması və buraxılan məhsulun modernləşdirilməsi

166. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı istehsalatın texnoloji hazırlığı funksiyasının məqsədini bildirir?

- İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi
- Yeni məhsulun istehsalına hazırlıq müddətinin azaldılması və buraxılan məhsulun modernləşdirilməsi
- Məhsulun maya dəyərinin azaldılması, resurslardan səmərəli istifadə edilməsi hesabına gəlirin və məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən mədaxilin artırılması
- ✓ Buraxılan məhsulların verilmiş xassələrinin təmin edilməsi, material və vaxt resurslarının minimumlaşdırılması
- Bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin təmin edilməsi

167. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı istehsalatın konstruktor hazırlığı funksiyasının məqsədini bildirir?

- Buraxılan məhsulların verilmiş xassələrinin təmin edilməsi, material və vaxt resurslarının minimumlaşdırılması
- İdarə olunan obyektin və onun elementlərinin faktiki vəziyyətinin pul vahidi ilə təyin edilməsi
- Bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin təmin edilməsi
- ✓ Yeni məhsulun istehsalına hazırlıq müddətinin azaldılması və buraxılan məhsulun modernləşdirilməsi
- Məhsulun maya dəyərinin azaldılması, resurslardan səmərəli istifadə edilməsi hesabına gəlirin və məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən mədaxilin artırılması

168. Müxtəlif şəbəkə protokollarının fəaliyyət göstərdiyi kompüter şəbəkələri arasında informasiya mübadiləsi nədən istifadə etməklə həyata keçirilir?

- modemlərdən
- fayl-serverlərdən
- elektron poçtdan
- ✓ şlüzlərdən
- host-kompüterlərdən

169. Qlobal şəbəkənin hansı xidməti yalnız on-line rejimində təqdim olunur?

- videofaylların göndərilməsi
- smayliklərin göndərilməsi
- faylların göndərilməsi
- elektron poçt
- ✓ telekonfranslar

170. İnternetin xidmətlərinə aid deyil:

- Uzaqda yerləşmiş terminalların emalı sistemi (TelNet)
- Hipermətnə istinad etməklə sənədlərin axtarışı və ötürülməsi (WWW)
- Elektron poçt (E-mail)
- Telekonfrans (UseNet)
- ✓ Verilənlər bazasının yaradılması

171. Sadalananlardan hansı domen dövlət təşkilatlarına aiddir?

- com
- edu
- net
- ✓ gov
- mil

172. Sadalanan əlaqə xətlərindən yalnız qlobal şəbəkələrdə istifadə olunanları hansılardır? 1 – burulmuş qoşa; 2 – kommutasiya əlaqə xətləri; 3 – koaksial kabel; 4 – sputnik əlaqə xətləri

- 1, 3
- 3, 4
- 1, 4
- ✓ 2, 4

- 2, 3

173. İnternet xidmətlərini təklif edən müəssisə necə adlanır?

- web-server
- WWW
- kommutator
- √ provayder
- domen

174. Öz resurslarını şəbəkə istifadəçilərinə təqdim edən kompüter necə adlanır?

- işçi stansiya
- kliyent
- administrator
- √ server
- terminal

175. Brauzerlərə aid olmayanları göstərin:

- Opera
- Mozilla Firefox
- Google Chrome
- √ Yahoo
- Internet Explorer

176. Kommunikasiya proqram paketlərinin təyinatı nədir?

- Elektron slaydların nümayiş etdirilməsi
- Mətn sənədlərinin yaradılması, tərtibi və redaktəsi
- Cədvəl formasında verilənlər üzərində çoxlu sayda əməliyyatların aparılması
- √ Uzaq abunəçi və şəbəkənin informasiya resursları ilə əlaqə yaratması
- Böyük həcmli informasiya massivlərinin saxlanması və işlənməsi

177. Doğru olanı göstərin:

- provayder – web-səhifələri işləyib hazırlayandır
- provayder – lokal şəbəkədə serverin resurslarına daxilolmanı təmin edən proqramdır
- provayder – lokal şəbəkənin administratorudur
- √ provayder – İnternet resurslarına daxilolmanı təmin edən təşkilatdır
- provayder – web-serverdir

178. Brauzer nədir?

- poçtun çatdırılması proqramıdır
- reklam məlumatıdır
- saytın İnternetə yerləşdirilməsi xidmətidir
- √ veb-səhifələrə baxmaq üçün proqramdır
- poçt müştərisidir

179. Şəbəkə protokolu nədir?

- Serverdə fayldır
- Domen adlar sistemidir
- Şəbəkə proqramıdır
- √ İnförmasiya mübadiləsi üsulu haqqında razılaşmadır
- Şəbəkədə əlaqə qurğusudur

180. İnförmasiya texnologiyalarının təsnifatına bölünməsi hansı faktordan asılı deyil?

- predmet sahəsinin tipindən
- texnoloji proseslərin mərkəzləşdirilməsi dərəcəsi
- ✓ informasiyanın aktuallığından
- idarəetmə məsələlərinin əhatə dərəcəsi
- reallaşdırılan texnoloji əməliyyatların sinfindən

181. Fəaliyyət sahəsi İstehsalat müəssisələri olan müəssisələr hansılardır?

- banklar, reklam agentlikləri, turizm
- yerli, ərazi, respublika
- vergi orqanları, sosial təminat orqanları, gömrük xidmətləri
- ✓ sahə üzrə ixtisaslaşan, istehsalatın strukturuna görə, istehsalat potensialına görə
- dəmiryol nəqliyyatı, avtomobil nəqliyyatı, su nəqliyyatı, hava nəqliyyatı

182. Fəaliyyət sahəsi Nəqliyyat sistemi olan müəssisələr hansılardır?

- banklar, reklam agentlikləri, turizm
- vergi orqanları, sosial təminat orqanları, gömrük xidmətləri
- səhiyyə, təhsil
- ✓ dəmiryol nəqliyyatı, avtomobil nəqliyyatı, su nəqliyyatı, hava nəqliyyatı
- yerli, ərazi, respublika

183. Fəaliyyət sahəsi Xidmət sahəsi olan müəssisələr hansılardır?

- səhiyyə, təhsil
- vergi orqanları, sosial təminat orqanları, gömrük xidmətləri
- ✓ banklar, reklam agentlikləri, turizm
- yerli, ərazi, respublika
- dəmiryol nəqliyyatı, avtomobil nəqliyyatı, su nəqliyyatı, hava nəqliyyatı

184. Fəaliyyət sahəsi Dövlət xidmətləri olan müəssisələr hansılardır?

- dəmiryol nəqliyyatı, avtomobil nəqliyyatı, su nəqliyyatı, hava nəqliyyatı
- yerli, ərazi, respublika
- səhiyyə, təhsil
- ✓ vergi orqanları, sosial təminat orqanları, gömrük xidmətləri
- banklar, kommertiya sığorta orqanları, klirinq müəssisələri

185. Dövlət müəssisələrinə hansı müəssisələr aiddir?

- yerli, ərazi, respublika
- vergi orqanları, sosial təminat orqanları, gömrük xidmətləri
- dəmiryol nəqliyyatı, avtomobil nəqliyyatı, su nəqliyyatı, hava nəqliyyatı
- banklar, kommertiya sığorta orqanları, klirinq müəssisələri
- ✓ səhiyyə, təhsil

186. İdarəetmə məsələlərinin əhatə dərəcəsinə görə informasiya texnologiyalarına aid olmayanı göstərin:

- kompüter texnikasından istifadə etməklə informasiyanın avtomatlaşdırılmış emalı
- idarəetmə funksiyalarının avtomatlaşdırılması
- ✓ informasiyanın axtarışı
- qərar qəbulətməni dəstəkləyən informasiya texnologiyası
- doğru cavab yoxdur

187. İdarəetmənin strateji səviyyəsinin məqsədlərinə aid olanı göstərin:

- müəssisənin inkişafı üçün potensialın yaradılması
- müəssisənin bütövlükdə dayanıqlı fəaliyyətinin təmini
- ✓ müəssisənin inkişafının perspektiv istiqamətlərinin qiymətləndirilməsi
- istehsalatın cari vəziyyəti ilə planlaşdırılmış vəziyyəti arasındakı fərqlərin qeydiyyatı, toplanması və analizi

- mövcud potensialdan istifadə etməklə, əvvəlcədən planlaşdırılmış tədbirləri reallaşdırmaq hesabına gəlirin əldə edilməsi

188. Müəssisənin idarə edilməsində həll olunan məsələlərə aid olmayanı göstərin:

- taktiki qərarların qəbulu üçün həll olunan texniki-iqtisadi məsələlər
- müəssisənin xarici istifadəçilərinə - investora, tədarükçülərə, vergi xidmətlərinə və s. - informasiya təqdim etməyə yönəlmiş məsələlər
- müəssisənin funksional altsistemlərində həll olunan operativ idarəetmə məsələləri
- ✓ xətti proqramlaşdırma məsələləri
- müəssisənin gələcək fəaliyyəti və inkişafı ilə bağlı olan strateji qərarların qəbulu üçün həll olunan məsələlər

189. İnformasiya sistemini təşkil edən komponent aşağıdakıdır:

- Maddi resurslar
- Keyfiyyət göstəriciləri
- ✓ VBİS
- Maliyyə resursları
- İnterfeys

190. İnformasiya texnologiyasının funksiyasına aşağıdakı proses aid deyil:

- Verilənlərin ötürülməsi
- ✓ Verilənlər bazasının yaradılması
- Verilənlərin saxlanması
- Verilənlərin emalı
- Verilənlərin toplanması

191. Fayl-server informasiya sistemlərində işçi stansiyada hansı komponentlər saxlanılır?

- VBİS
- VBİS və sistem proqram təminatı
- VBİS və verilənlər bazası
- ✓ VBİS və müştəri əlavələri
- Verilənlər bazası

192. İnformasiya texnologiyasının əsas xarakterik cəhəti nədir?

- Verilənlərin formatlaşması
- Verilənlər bazasının idarə edilməsi
- İnformasiyanın qəbulu
- ✓ Verilmiş alqoritm üzrə verilənlərin emalı
- İnformasiyanın çevrilməsi

193. İnformasiya sisteminin əsas komponenti olan informasiya texnologiyalarına aid olanı seçin: 1. verilənlər 2. maliyyə resursları 3. keyfiyyət 4. telekommunikasiyalar 5. proqram təminatı

- 1, 2, 3, 4
- 1, 2, 4
- 1, 3, 5
- 2, 3, 4, 5
- ✓ 1, 4, 5

194. SCM nədir?

- sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
- istehsal üçün zəruri olan maddi, güc və maddi resursların planlaşdırılması
- verilənlərin əməli təhlili
- ✓ tədarükün zəncirvari idarə olunması
- müəssisənin resurslarının və qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması

195. İnformasiya sisteminin fəaliyyət sxemində xarici mühit nə deməkdir?
- cəmiyyətdə fiziki və hüquqi şəxslərin davranışını tənzimləyən formal qanun və qaydalar məcəlləsi
  - ✓ şirkətin fəaliyyətinə təsir göstərən və göstərə biləcək bilavasitə əlaqədə olan obyekt və amillər çoxluğu
  - girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiya
  - şirkətdə konkret ixtisaslaşma çərçivəsində qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi məqsədilə verilənlərin məqsədəuyğun çevrilməsi və emalı
  - informasiya sistemindən informasiyanın istifadə olunma yerinə görə təsviri
196. İnformasiya sisteminin fəaliyyət sxemində institusional mühit nə deməkdir?
- cəmiyyətdə fiziki və hüquqi şəxslərin davranışını tənzimləyən formal qanun və qaydalar məcəlləsi
  - şirkətin fəaliyyətinə təsir göstərən və göstərə biləcək bilavasitə əlaqədə olan obyekt və amillər çoxluğu
  - ✓ şirkətdə konkret ixtisaslaşma çərçivəsində qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi məqsədilə verilənlərin məqsədəuyğun çevrilməsi və emalı
  - informasiya sistemindən informasiyanın istifadə olunma yerinə görə təsviri
  - girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiya
197. Texnoloji proseslərin mərkəzləşdirilmə dərəcəsinə görə idarəetmə sistemlərində informasiya texnologiyaları hansılardır?
- mərkəzləşdirilmiş, qeyri-mərkəzləşdirilmiş, mərkəzləşdirilməmiş
  - qeyri-mərkəzləşdirilmiş, mərkəzləşdirilməmiş, kombinasiyalı
  - ✓ mərkəzləşdirilmiş, qeyri-mərkəzləşdirilmiş, kombinasiyalı
  - mərkəzləşdirilməmiş, kombinasiyalı, əks-mərkəzləşdirilmiş
  - qismən mərkəzləşdirilmiş, kombinasiyalı, tam mərkəzləşdirilmiş
198. İnformasiya texnologiyaları hansı əlamətlərə görə təsnifata bölünür?
- İnformasiya texnologiyaları reallaşdırılan texnoloji əməliyyatların sinfinə görə təsnifata bölünür.
  - İnformasiya texnologiyaları predmet sahəsinin tipinə görə təsnifata bölünür.
  - İnformasiya texnologiyaları şəbəkənin qurulma üsuluna görə təsnifata bölünür.
  - ✓ Sadalananların hamısı doğrudur.
  - İnformasiya texnologiyaları istifadəçi interfeysinin tipinə görə təsnifata bölünür.
199. İnformasiya texnologiyaları hansı əlamətlərə görə təsnifata bölünür?
- ✓ Sadalananların hamısı doğrudur.
  - İnformasiya texnologiyaları predmet sahəsinin tipinə görə təsnifata bölünür.
  - İnformasiya texnologiyaları reallaşdırılan texnoloji əməliyyatların sinfinə görə təsnifata bölünür.
  - İnformasiya texnologiyaları texnoloji proseslərin mərkəzləşdirilməsi dərəcəsinə görə təsnifata bölünür.
  - İnformasiya texnologiyaları idarəetmə məsələlərinin əhatə dərəcəsinə görə təsnifata bölünür.
200. Müəssisənin idarə edilməsində həll olunan məsələlərə aid olanı göstərin:
- Bu qrupa müəssisənin funksional altsistemlərində həll olunan operativ idarəetmə məsələləri daxildir.
  - Müəssisənin xarici istifadəçilərinə informasiya təqdim etməyə yönəlmiş məsələlər
  - Taktiki qərarların qəbulu üçün həll olunan texniki-iqtisadi məsələlər.
  - Müəssisənin (korporasiyanın) gələcək fəaliyyəti və inkişafı ilə bağlı olan strateji qərarların qəbulu üçün həll olunan məsələlər.
  - ✓ Sadalanan cavabların hamısı doğrudur.
201. Fəaliyyət sahəsi Hakimiyyət orqanları olan müəssisələr hansılardır?
- səhiyyə, təhsil
  - dəmiryol nəqliyyatı, avtomobil nəqliyyatı, su nəqliyyatı, hava nəqliyyatı
  - banklar, reklam agentlikləri, turizm
  - ✓ yerli, ərazi, respublika
  - vergi orqanları, sosial təminat orqanları, gömrük xidmətləri
202. DATA MINING texnologiyasının əsas xarakteristikası hansıdır?

- istifadəçiyə maksimum dərəcədə yönələn texnologiya
- nəticələri çətin proqnozlaşdırılan problemlərin həllinin mümkünlüyü
- modelləşdirmə və analiz üçün instrumental vasitələrin olması
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- şərtlərin dəyişməsinə çeviklik və adaptivlik

203. İT-nin təşkili strategiyasının seçilməsi hansı faktorla təyin olunmur?

- müəssisənin (təşkilatın) miqyası
- müəssisənin və ya təşkilatın fəaliyyət sahəsi
- müəssisənin və ya təşkilatın tipi
- ✓ müəssisənin başqa müəssisələrlə əlaqəsi
- istehsalat-təsərrüfat və ya digər fəaliyyət

204. İT-nin təşkili strategiyasının seçilməsi hansı faktorla təyin olunur?

- müəssisənin və ya təşkilatın tipi
- müəssisənin və ya təşkilatın fəaliyyət sahəsi
- istehsalat-təsərrüfat və ya digər fəaliyyət
- müəssisənin (təşkilatın) miqyası
- ✓ sadalanan cavabların hamısı doğrudur

205. İnformasiya texnologiyaları təsnifat əlamətləri ilə sistemləşdirilən hansı faktorlardan asılıdır?

- texnoloji proseslərin mərkəzləşdirilməsi dərəcəsi
- reallaşdırılan texnoloji əməliyyatların sinfi
- idarəetmə məsələlərinin əhatə dərəcəsi
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- predmet sahəsinin tipi

206. Qərar qəbuletmənin operativ səviyyəsinin məqsədlərinə aid olanı göstərin:

- müəssisənin inkişafının perspektiv istiqamətlərinin qiymətləndirilməsi;
- müəssisənin bütövlükdə dayanıqlı fəaliyyətinin təmini
- müəssisənin inkişafının perspektiv istiqamətlərinin qiymətləndirilməsi
- qoyulan məqsədlərə nail olmaq üçün lazımi resursların seçilməsi və qiymətləndirilməsi
- ✓ istehsalatın cari vəziyyəti ilə planlaşdırılmış vəziyyəti arasındakı fərqlərin qeydiyyatı, toplanması və analizi

207. Qərar qəbuletmənin taktiki səviyyəsinin məqsədlərinə aid olanı göstərin:

- səpmələrin aradan qaldırılması və ya minimumlaşdırılması üçün qərarların hazırlanması və reallaşdırılması
- istehsalatın cari vəziyyəti ilə planlaşdırılmış vəziyyəti arasındakı fərqlərin qeydiyyatı, toplanması və analizi
- müəssisənin inkişafının perspektiv istiqamətlərinin qiymətləndirilməsi
- qoyulan məqsədlərə nail olmaq üçün lazımi resursların seçilməsi və qiymətləndirilməsi
- ✓ müəssisənin bütövlükdə dayanıqlı fəaliyyətinin təmini

208. Hansı informasiya sistemi iqtisadi obyektin bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün nəzərdə tutulur və onun fəaliyyətinin bütün dövrlərini əhatə edir?

- texnoloji prosesləri idarə edən İS
- elmi tədqiqatlar üçün İS
- korporativ İS
- ✓ inteqrallaşdırılmış İS
- təşkilati idarəetmə üçün İS

209. Hansı informasiya sistemi texnoloji proseslərin və təşkilati idarəetmənin informasiya sistemlərini özündə birləşdirən çoxsəviyyəli iyerarxik sistemdir?

- elmi tədqiqatlar üçün İS
- təşkilati idarəetmə üçün İS

- korporativ İS
- √ təşkilati-texnoloji proseslərin İS
- inteqrallaşdırılmış İS

210. İdarəetmədə informasiya texnologiyalarının və informasiya sistemlərinin yaradılması prinsiplərinə aid olanı göstərin:

- müəssisənin inkişafı üçün potensialın yaradılması
- istismar xərclərinə qənaət edilməsi
- planlaşdırılmış tədbirləri reallaşdırmaq hesabına gəlirin əldə edilməsi
- √ proqram təminatının modul prinsipi ilə qurulması
- qoyulan məqsədlərə nail olmaq üçün lazımı resursların seçilməsi və qiymətləndirilməsi

211. Avtomatik informasiya sistemlərinə aid olan mülahizəni göstərin:

- İdarəetmə heyətinin funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün qurulur.
- Təhsil sistemində mütəxəssislərin hazırlanması, müxtəlif sahələr üzrə işçilərin yenidən hazırlanması və ixtisaslarının artırılması üçün istifadə edilir.
- Müasir texniki vasitələr olmur və bütün əməliyyatlar əvvəlcədən hazırlanmış metodika ilə insan tərəfindən yerinə yetirilir.
- İnsan-maşın sistemləri olub, müxtəlif tip müəssisə və təşkilatlarda idarəetmə qərarlarının qəbulu üçün informasiyanın toplanması, saxlanması, emalı və ötürülməsi proseslərini avtomatlaşdırır.
- √ İnformasiya proseslərinin insanın iştirakı olmadan avtomatik yerinə yetirilməsi ilə xarakterizə olunur.

212. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinə aid olan mülahizəni göstərin:

- Təhsil sistemində mütəxəssislərin hazırlanması, müxtəlif sahələr üzrə işçilərin yenidən hazırlanması və ixtisaslarının artırılması üçün istifadə edilir.
- Müasir texniki vasitələr olmur və bütün əməliyyatlar əvvəlcədən hazırlanmış metodika ilə insan tərəfindən yerinə yetirilir.
- İnformasiya proseslərinin insanın iştirakı olmadan avtomatik yerinə yetirilməsi ilə xarakterizə olunur.
- √ İnsan-maşın sistemləri olub, müxtəlif tip müəssisə və təşkilatlarda idarəetmə qərarlarının qəbulu üçün informasiyanın toplanması, saxlanması, emalı və ötürülməsi proseslərini avtomatlaşdırır.
- İdarəetmə heyətinin funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün qurulur.

213. Əl informasiya sistemlərinə aid olan mülahizəni göstərin:

- İnsan-maşın sistemləri olub, müxtəlif tip müəssisə və təşkilatlarda idarəetmə qərarlarının qəbulu üçün informasiyanın toplanması, saxlanması, emalı və ötürülməsi proseslərini avtomatlaşdırır.
- Təhsil sistemində mütəxəssislərin hazırlanması, müxtəlif sahələr üzrə işçilərin yenidən hazırlanması və ixtisaslarının artırılması üçün istifadə edilir.
- İnformasiya proseslərinin insanın iştirakı olmadan avtomatik yerinə yetirilməsi ilə xarakterizə olunur.
- √ Müasir texniki vasitələr olmur və bütün əməliyyatlar əvvəlcədən hazırlanmış metodika ilə insan tərəfindən yerinə yetirilir.
- İdarəetmə heyətinin funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün qurulur.

214. Korporativ informasiya sistemlərinə aid olan mülahizəni göstərin:

- İqtisadi obyektin bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün nəzərdə tutulur və onun fəaliyyətinin bütün dövrlərini əhatə edir.
- Elmi tədqiqatların informasiya təminatını və riyazi-iqtisadi metodlar və modellər əsasında elmi-tədqiqat məsələlərini həll etmək üçün nəzərdə tutulur.
- √ Bölmələri, filialları, ofisləri və s. əraziyə görə bir-birindən ayrı yerləşən iri müəssisənin bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün yaradılır.
- İdarəetmə heyətinin funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün qurulur.
- Müxtəlif texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulur.

215. İnteqrallaşdırılmış informasiya sistemlərinə aid olan mülahizəni göstərin:

- Elmi tədqiqatların informasiya təminatını və riyazi-iqtisadi metodlar və modellər əsasında elmi-tədqiqat məsələlərini həll etmək üçün nəzərdə tutulur.
- Bölmələri, filialları, ofisləri və s. əraziyə görə bir-birindən ayrı yerləşən iri müəssisənin bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün yaradılır.
- Müxtəlif texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulur.
- İdarəetmə heyətinin funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün qurulur.
- √ İqtisadi obyektin bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün nəzərdə tutulur və onun fəaliyyətinin bütün dövrlərini əhatə edir.

216. Hansı informasiya sistemi bölmələri, filialları, ofisləri və s. əraziyə görə bir-birindən ayrı yerləşən iri müəssisənin (korporasiyanın) bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün yaradılır?
- texnoloji prosesləri idarə edən İS
  - elmi tədqiqatlar üçün İS
  - inteqrallaşdırılmış İS
  - ✓ korporativ İS
  - təşkilati idarəetmə üçün İS
217. Hansı informasiya sistemi idarəetmə heyətinin funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün qurulur?
- elmi tədqiqatlar üçün İS
  - ✓ təşkilati idarəetmə üçün İS
  - texnoloji prosesləri idarə edən İS
  - korporativ İS
  - inteqrallaşdırılmış İS
218. Hansı informasiya sistemi müxtəlif texnoloji proseslərin (çevik texnoloji proseslərin, neft emalı və neft kimyası proseslərinin və s.) avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulur?
- ✓ texnoloji prosesləri idarə edən İS
  - təşkilati idarəetmə üçün İS
  - korporativ İS
  - inteqrallaşdırılmış İS
  - elmi tədqiqatlar üçün İS
219. Hansı informasiya sistemi konkret ərazidə yerləşən inzibati-ərazi obyektlərinin idarə edilməsi məsələlərinin informasiya təminatı üçün nəzərdə tutulur?
- bələdiyyə sistemləri
  - respublika
  - şəhər
  - ✓ ərazi
  - rayon
220. Hansı informasiya sistemi inzibati idarəetmə aparatına informasiya xidməti məsələlərini həll edir və respublikanın bütün bölgələrində fəaliyyət göstərir?
- şəhər
  - bələdiyyə sistemləri
  - ərazi
  - ✓ respublika
  - rayon
221. İdarəetmədə informasiya texnologiyalarının və informasiya sistemlərinin yaradılması prinsiplərinə aid olmayanı göstərin:
- İS-in təminədiçi və funksional altsistemlərinin qurulmasında sistemlik və məntiqlik
  - idarəetmə sisteminin bir neçə modula (məsələlər qrupunun) dekompozisiyası
  - riyazi-iqtisadi metodlardan və standart proqramlardan geniş istifadə edilməsi
  - ✓ planlaşdırılmış tədbirləri reallaşdırmaq hesabına gəlirin əldə edilməsi
  - proqram təminatının modul prinsipi ilə qurulması
222. İstehsalat və kənd təsərrüfatı sahələri üzrə informasiya sistemləri, nəqliyyat, rabitə, bank və s. informasiya sistemləri informasiya sistemlərinin hansı əlamətə görə təsniflənirilməsinə aiddir?
- informasiya proseslərinin avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə
  - idarəetmə proseslərinin növünə görə
  - dövlətin idarə edilməsi səviyyələrinə görə
  - resurslardan istifadə edilməsi dərəcəsinə görə
  - ✓ iqtisadi obyektlərin fəaliyyət göstərdiyi sahələrə görə

223. Respublika, ərazi və bələdiyyə sistemləri informasiya sistemlərinin hansı əlamətə görə təsnifləndirilməsinə aiddir?
- iqtisadi obyektlərin fəaliyyət göstərdiyi sahələrə görə
  - resurslardan istifadə edilməsi dərəcəsinə görə
  - informasiya proseslərinin avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə
  - ✓ dövlətin idarə edilməsi səviyyələrinə görə
  - idarəetmə proseslərinin növünə görə
224. Texnoloji prosesləri idarə edən İS, təşkilati idarəetmə üçün İS, korporativ İS, inteqrallaşdırılmış İS, elmi tədqiqatlar üçün İS, öyrədici İS informasiya sistemlərinin hansı əlamətə görə təsnifləndirilməsinə aiddir?
- informasiya proseslərinin avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə
  - resurslardan istifadə edilməsi dərəcəsinə görə
  - iqtisadi obyektlərin fəaliyyət göstərdiyi sahələrə görə
  - dövlətin idarə edilməsi səviyyələrinə görə
  - ✓ idarəetmə proseslərinin növünə görə
225. Öyrədici informasiya sistemlərinə aid olan mülahizəni göstərin:
- Elmi tədqiqatların informasiya təminatını və riyazi-iqtisadi metodlar və modellər əsasında elmi-tədqiqat məsələlərini həll etmək üçün nəzərdə tutulur.
  - İqtisadi obyektin bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün nəzərdə tutulur və onun fəaliyyətinin bütün dövrlərini əhatə edir.
  - Bölmələri, filialları, ofisləri və s. əraziyə görə bir-birindən ayrı yerləşən iri müəssisənin bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün yaradılır.
  - ✓ Təhsil sistemində mütəxəssislərin hazırlanması, müxtəlif sahələr üzrə işçilərin yenidən hazırlanması və ixtisaslarının artırılması üçün istifadə edilir.
  - İdarəetmə heyətinin funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün qurulur.
226. Elmi tədqiqatlar üçün informasiya sistemlərinə aid olan mülahizəni göstərin:
- Müxtəlif texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulur.
  - İqtisadi obyektin bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün nəzərdə tutulur və onun fəaliyyətinin bütün dövrlərini əhatə edir.
  - Bölmələri, filialları, ofisləri və s. əraziyə görə bir-birindən ayrı yerləşən iri müəssisənin bütün funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün yaradılır.
  - ✓ Elmi tədqiqatların informasiya təminatını və riyazi-iqtisadi metodlar və modellər əsasında elmi-tədqiqat məsələlərini həll etmək üçün nəzərdə tutulur.
  - İdarəetmə heyətinin funksiyalarını avtomatlaşdırmaq üçün qurulur.
227. Hansı informasiya sistemləri informasiya proseslərinin insanın iştirakı olmadan avtomatik yerinə yetirilməsi ilə xarakterizə olunur?
- korporativ İS
  - öyrədici İS
  - əl İS
  - ✓ avtomatik İS
  - avtomatlaşdırılmış İS
228. Hansı informasiya sistemləri insan-maşın sistemləri olub, müxtəlif tip müəssisə və təşkilatlarda idarəetmə qərarlarının qəbulu üçün informasiyanın toplanması, saxlanması, emalı və ötürülməsi proseslərini avtomatlaşdırır?
- əl İS
  - korporativ İS
  - avtomatik İS
  - ✓ avtomatlaşdırılmış İS
  - öyrədici İS
229. Hansı informasiya sistemində müasir texniki vasitələr olmur və bütün əməliyyatlar əvvəlcədən hazırlanmış metodika ilə insan tərəfindən yerinə yetirilir?
- korporativ İS
  - avtomatik İS
  - ✓ əl İS
  - avtomatlaşdırılmış İS

- öyrədici İS
230. Hansı informasiya sistemi təhsil sistemində mütəxəssislərin hazırlanması, müxtəlif sahələr üzrə işçilərin yenidən hazırlanması və ixtisaslarının artırılması üçün istifadə edilir?
- inteqrallaşdırılmış İS
  - elmi tədqiqatlar üçün İS
  - təşkilati idarəetmə üçün İS
  - korporativ İS
  - ✓ öyrədici İS
231. Hansı informasiya sistemi elmi tədqiqatların informasiya təminatını və riyazi-iqtisadi metodlar və modellər əsasında elmi-tədqiqat məsələlərini həll etmək üçün nəzərdə tutulur?
- texnoloji prosesləri idarə edən İS
  - inteqrallaşdırılmış İS
  - korporativ İS
  - ✓ elmi tədqiqatlar üçün İS
  - təşkilati idarəetmə üçün İS
232. Əl, avtomatlaşdırılmış və avtomatik İS-lər informasiya sistemlərinin hansı əlamətə görə təsnifləndirilməsinə aiddir?
- iqtisadi obyektlərin fəaliyyət göstərdiyi sahələrə görə
  - idarəetmə proseslərinin növünə görə
  - dövlətin idarə edilməsi səviyyələrinə görə
  - ✓ informasiya proseslərinin avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə
  - resurslardan istifadə edilməsi dərəcəsinə görə
233. Dövlətin idarə edilməsi səviyyələrinə görə informasiya sistemlərinin təsnifatını göstərin: 1. respublika; 2. şəhər; 3. rayon; 4. ərazi; 5. bələdiyyə sistemləri
- 2, 3, 5
  - 2, 3, 4
  - 1, 3, 5
  - ✓ 1, 4, 5
  - 1, 2, 5
234. İnformasiya axını nədir?
- KİS-in məsələlərinin həlli üçün istifadə edilən qarşılıqlı əlaqəli sosial, iqtisadi, texniki və texnoloji göstəricilər toplusudur
  - ✓ hər hansı konkret iqtisadi hesablamalara aid olan və yerlərini dəyişən verilənlər toplusudur
  - idarəetmə sistemində dövr edən bütün sənədlər toplusudur
  - standart formalı sənədlər və onların tərtibat qaydalarının qarşılıqlı əlaqəli kompleksidir
  - həmcins adların, yəni təsnif edilən obyektlərin və onların kod işarələrinin sistemləşdirilmiş siyahısıdır
235. Sənədləşdirmə sistemi nədir?
- KİS-in məsələlərinin həlli üçün istifadə edilən qarşılıqlı əlaqəli sosial, iqtisadi, texniki və texnoloji göstəricilər toplusudur
  - ✓ idarəetmə sistemində dövr edən bütün sənədlər toplusudur
  - standart formalı sənədlər və onların tərtibat qaydalarının qarşılıqlı əlaqəli kompleksidir
  - hər hansı konkret iqtisadi hesablamalara aid olan və yerlərini dəyişən verilənlər toplusudur
  - həmcins adların, yəni təsnif edilən obyektlərin və onların kod işarələrinin sistemləşdirilmiş siyahısıdır
236. Unifikasiya olunmuş sənədləşdirmə sistemi nədir?
- KİS-in məsələlərinin həlli üçün istifadə edilən qarşılıqlı əlaqəli sosial, iqtisadi, texniki və texnoloji göstəricilər toplusudur
  - ✓ standart formalı sənədlər və onların tərtibat qaydalarının qarşılıqlı əlaqəli kompleksidir
  - idarəetmə sistemində dövr edən bütün sənədlər toplusudur
  - hər hansı konkret iqtisadi hesablamalara aid olan və yerlərini dəyişən verilənlər toplusudur
  - həmcins adların, yəni təsnif edilən obyektlərin və onların kod işarələrinin sistemləşdirilmiş siyahısıdır

237. Təsnifat siyahısı nədir?
- KİS-in məsələlərinin həlli üçün istifadə edilən qarşılıqlı əlaqəli sosial, iqtisadi, texniki və texnoloji göstəricilər toplusudur
  - ✓ həmcins adların, yəni təsnif edilən obyektlərin və onların kod işarələrinin sistemləşdirilmiş siyahısıdır
  - standart formalı sənədlər və onların tərtibat qaydalarının qarşılıqlı əlaqəli kompleksidir
  - hər hansı konkret iqtisadi hesablamalara aid olan və yerlərini dəyişən verilənlər toplusudur
  - idarəetmə sistemində dövr edən bütün sənədlər toplusudur
238. Göstəricilər sistemi nədir?
- həmcins adların, yəni təsnif edilən obyektlərin və onların kod işarələrinin sistemləşdirilmiş siyahısıdır
  - ✓ KİS-in məsələlərinin həlli üçün istifadə edilən qarşılıqlı əlaqəli sosial, iqtisadi, texniki və texnoloji göstəricilər toplusudur
  - standart formalı sənədlər və onların tərtibat qaydalarının qarşılıqlı əlaqəli kompleksidir
  - hər hansı konkret iqtisadi hesablamalara aid olan və yerlərini dəyişən verilənlər toplusudur
  - idarəetmə sistemində dövr edən bütün sənədlər toplusudur
239. Obyektin, hadisənin (prosesin) keyfiyyət və kəmiyyət xarakteristikalarını əks etdirən məntiqi mülahizə necə adlanır?
- rekvizit
  - ✓ göstərici
  - sənəd
  - informasiya massivi
  - fayl
240. Məzmununa görə rekvizitlərin hansı tipləri var? 1. əsas; 2. əlavə; 3. köməkçi; 4. əlamət; 5. xüsusi
- 1, 2
  - ✓ 1, 4
  - 1, 3
  - 4, 5
  - 3, 5
241. Doğru olmayanı göstərin:
- Təsnifat siyahısı həmcins adların, yəni təsnif edilən obyektlərin və onların kod işarələrinin sistemləşdirilmiş siyahısıdır.
  - ✓ Kod yalnız rəqəmlərdən ibarət ola bilər
  - Ən sadə kodlaşdırma sistemi sıralamadır
  - Bir sıra hallarda kompüter özü ona daxil edilən obyektləri kodlaşdırır
  - Kod - kodlaşdırma sistemi tərəfindən qoyulan qaydalara uyğun olaraq obyektin işarə və ya işarələr qrupu şəklində ifadə edilmiş şərti işarəsidir.
242. Üzərində məntiqi əməliyyatlar aparılan rekvizitlər necə adlanır?
- əsas
  - ✓ əlamət
  - köməkçi
  - xüsusi
  - əlavə
243. Aşağı səviyyəli informasiya vahidi nədir?
- göstərici
  - ✓ rekvizit
  - sənəd
  - informasiya massivi
  - fayl
244. İnformasiya massivi nədir?

- Aşağı səviyyəli informasiya vahididir.
- √ Müəyyən əlamətə görə (məsələn, hesabat dövrünə görə) bir yerdə yığılmış həmcins (eyni strukturlu) sənədlər qrupudur.
- KİS-in məsələlərinin həlli üçün istifadə edilən qarşılıqlı əlaqəli sosial, iqtisadi, texniki və texnoloji göstəricilər toplusudur.
- Həmcins adların, yəni təsnif edilən obyektlərin və onların kod işarələrinin sistemləşdirilmiş siyahısıdır.
- Obyektin, hadisənin (prosesin) keyfiyyət və kəmiyyət xarakteristikalarını əks etdirən məntiqi mülahizədir.

245. Göstərici nədir?

- Aşağı səviyyəli informasiya vahididir.
- √ Obyektin, hadisənin (prosesin) keyfiyyət və kəmiyyət xarakteristikalarını əks etdirən məntiqi mülahizədir.
- Həmcins adların, yəni təsnif edilən obyektlərin və onların kod işarələrinin sistemləşdirilmiş siyahısıdır.
- Müəyyən əlamətə görə (məsələn, hesabat dövrünə görə) bir yerdə yığılmış həmcins (eyni strukturlu) sənədlər qrupudur.
- KİS-in məsələlərinin həlli üçün istifadə edilən qarşılıqlı əlaqəli sosial, iqtisadi, texniki və texnoloji göstəricilər toplusudur.

246. Keçmiş, cari və gələcək hadisələr haqqında informasiya idarəetmə informasiyasının hansı əlamətə görə təsnifatına aiddir?

- yaranma mənbəyinə görə
- √ yaranma vaxtına görə
- hərəkət istiqamətinə görə
- idarəetmə funksiyalarına görə
- qeydiyyat üsuluna görə

247. Daxil olan və xaric olan informasiya idarəetmə informasiyasının hansı əlamətə görə təsnifatına aiddir?

- stabilliyə görə
- √ hərəkət istiqamətinə görə
- qeydiyyat üsuluna görə
- yaranma mənbəyinə görə
- idarəetmə funksiyalarına görə

248. Dəyişən və şərti-dəyişməyən informasiya idarəetmə informasiyasının hansı əlamətə görə təsnifatına aiddir?

- yaranma mənbəyinə görə
- √ stabilliyə görə
- yaranma vaxtına görə
- idarəetmə funksiyalarına görə
- qeydiyyat üsuluna görə

249. Rəqəm və hərf tipli informasiya idarəetmə informasiyasının hansı əlamətə görə təsnifatına aiddir?

- yaranma mənbəyinə görə
- √ ifadə üsuluna görə
- yaranma vaxtına görə
- idarəetmə funksiyalarına görə
- qeydiyyat üsuluna görə

250. Şifahi və sənədləşdirilmiş informasiya idarəetmə informasiyasının hansı əlamətə görə təsnifatına aiddir?

- yaranma mənbəyinə görə
- √ qeydiyyat üsuluna görə
- yaranma vaxtına görə
- idarəetmə funksiyalarına görə
- hərəkət istiqamətinə görə

251. İlkin və törəmə informasiya idarəetmə informasiyasının hansı əlamətə görə təsnifatına aiddir?

- qeydiyyat üsuluna görə
- √ yaranma mənbəyinə görə
- yaranma vaxtına görə
- idarəetmə funksiyalarına görə

- hərəkət istiqamətinə görə

252. Üzərində hesabi əməliyyatlar aparılan rekvizitlər necə adlanır?

- əlavə
- ✓ əsas
- əlamət
- xüsusi
- köməkçi

253. İdarəetmə informasiyası hansı əlamətə görə təsnifata bölünür?

- ifadə üsuluna görə
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- idarəetmə funksiyalarına görə
- yaranma vaxtına görə
- stabilliyə görə

254. Təsnifat və kodlaşdırma sistemləri informasiya sisteminin hansı təminat altsisteminə aiddir?ç

- proqram təminatı
- ✓ informasiya təminatı
- hüquqi təminat
- riyazi təminat
- təşkilati təminat

255. İnformasiya təminatına aid olanı göstərin:

- göstəricilərin vahid sistemi
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- iqtisadi informasiyanın təsnifatı və kodlaşdırılması sistemi
- unifikasiya olunmuş sənədləşdirmə sistemi
- informasiya axınları və ya sənəd dövriyyəsinin təşkilinin müxtəlif variantları

256. Təsərrüfat uçotuna aid olanları göstərin: 1. operativ uçot; 2. faktiki uçot; 3. strateji uçot; 4. mühasibat uçotu; 5. statistik uçot

- 1, 2, 5
- ✓ 1, 4, 5
- 2, 4, 5
- 2, 3, 5
- 1, 3, 4

257. İnformasiya axınları və ya sənəd dövriyyəsinin təşkilinin müxtəlif variantları hansı təminat altsisteminə aiddir?

- proqram təminatı
- ✓ informasiya təminatı
- hüquqi təminat
- riyazi təminat
- təşkilati təminat

258. İdarəetmə informasiyası yaranma vaxtına görə necə təsnifata bölünür?

- ilkin və törəmə
- ✓ keçmiş, cari və gələcək hadisələr haqqında
- rəqəm tipli və hərf tipli
- daxil olan və xaric olan
- dəyişən və şərti-dəyişməyən

259. Obyektin kəmiyyət tərəfini xarakterizə edən rekvizitlər necə adlanır?

- əlavə
- √ əsas
- əlamət
- xüsusi
- köməkçi

260. Obyektin keyfiyyət tərəfini xarakterizə edən rekvizitlər necə adlanır?

- köməkçi
- əsas
- əlavə
- √ əlamət
- xüsusi

261. Göstəricilərin vahid sistemi hansı təminat altsisteminə aiddir?

- proqram təminatı
- √ informasiya təminatı
- hüquqi təminat
- riyazi təminat
- təşkilati təminat

262. Doğru olmayanı göstərin:

- Ştrix kodları və onları informasiya daşıyıcısına köçürən, çapın keyfiyyətini yoxlayan, daşıyıcıdan informasiyanı oxuyan və onu ilkin emal edən texniki vasitələr toplusu birlikdə ştrix kodlaşdırma sistemini təşkil edir
- İlk sənədlərdə rekvizitlərin identifikasiyası məsələnin qoyuluşu prosesində aparılır
- İdentifikator – sənədlərin rekvizitlərinin hərflərlə şərti işarə edilməsidir
- √ Baha başa gəldiyindən son illər ştrix kodlaşdırılmasından geniş istifadə edilmir
- Ştrix kodunun informasiya daşıyıcısından oxunması üçün müxtəlif tipli skanərlərdən - kontaktlı qələmlər və skanərlər, lazer skanərləri, informasiyanı məsafədən oxuyan mobil terminallar və s. istifadə edilir

263. Doğru olmayanı göstərin:

- Müəssisə daxilində dövr edən daxili axınlar vertikal və horizontal istehsalat-təsərrüfat əlaqələrini əks etdirir
- İdarəetmə sistemində dövr edən bütün sənədlər toplusu sənədləşdirmə sistemini təşkil edir
- Xarici sənədlərə yuxarı təşkilatlar tərəfindən təsdiq edilmiş planlar, sahə normativləri, təlimatlar və s. aiddir
- √ Ştrix kodlaşdırmanın tətbiqi satılan malın hesabatının aparılması prosesini avtomatlaşdırmağa imkan vermir
- İnformasiya axını hər hansı konkret iqtisadi hesablamalara aid olan və yerlərini dəyişən verilənlər toplusudur

264. Verilənlər bazası nədir:

- böyük informasiya massivlərinin saxlanması və emalı üçün proqramlar yığımıdır
- ixtiyari informasiya yığımıdır
- insan-ekspert nəticələri ilə müqayisə edilən, hər hansı predmet sahəsində nəticə çıxarmağa imkan verən kompüter proqramıdır
- √ xarici yaddaşda xüsusi şəkildə təşkil edilən və saxlanılan hər hansı obyekt haqqında qarşılıqlı əlaqəli verilənlər yığımıdır
- müəyyən informasiya yığımıdır

265. Relyasiya verilənlər bazası cədvəlinin sütununda nə cür informasiya ola bilər?

- yalnız məntiqi kəmiyyətlər
- müxtəlif tipli verilənlər
- yalnız ədəd verilənləri
- √ yalnız eyni tipli verilənlər
- yalnız mətn verilənləri

266. İyerarxik verilənlər bazasına nümunə göstərin:

- √ diskdə saxlanılan fayllar kataloqu
- elektron cədvəl

- qatarların cədvəli
- sinif jurnalının səhifəsi
- ekspert sistemi

267. Cədvəldə yazıların nizamlanması necə adlanır?

- qurma
- sıralama
- düzləndirmə
- filtrləmə
- ✓ çeşidləmə

268. Relyasiya verilənlər bazasında informasiyanın qorunub saxlanması üçün əsas obyekt nədir?

- forma
- hesabat
- modul
- ✓ cədvəl
- sorğu

269. Verilənlər bazasında cədvəllər nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- bazanın verilənlərini seçmək və emal etmək üçün
- mürəkkəb proqram əməliyyatlarını yerinə yetirmək üçün
- əməllər qrupunun avtomatik yerinə yetirilməsi üçün
- ✓ verilənlər bazasını qoruyub saxlamaq üçün
- bazaya verilənləri daxil etmək və onlara baxmaq üçün

270. Verilənlər bazasının hansı modelində elementlər arasında şaquli və üfüqi əlaqə mövcuddur?

- obyekt yönümlü
- iyerarxik
- relyasiya
- ✓ şəbəkə
- çoxölçülü

271. Sorğular nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- verilənlər bazasını qoruyub saxlamaq üçün
- mürəkkəb proqram əməliyyatlarını yerinə yetirmək üçün
- əməllər qrupunun avtomatik yerinə yetirilməsi üçün
- ✓ bazadan verilənləri seçmək və emal etmək üçün
- bazaya verilənləri daxil etmək və onlara baxmaq üçün

272. Verilənlər bazası nəyə xidmət edir?

- rəqəmli məlumatların saxlanılmasına
- mətn sənədlərinin emal edilməsinə
- hesablama əməliyyatının aparılmasına
- ✓ məlumatların nizama salınması və saxlanılmasına
- qrafik məlumatların emal edilməsinə

273. Maşındaxili informasiya təminatına aid olmayanı göstərin:

- biliklər bazaları
- verilənlər anbarları
- verilənlər bazaları
- ✓ təsnifat və kodlaşdırma sistemi
- fayllar

274. «Access» VBİS-in hansı modelə aid olduğunu təyin edin:

- şəbəkə verilənlər bazası
- obyektönlü verilənlər bazası
- postrelyasiya verilənlər bazası
- iyerarxik verilənlər bazası
- ✓ relyasiya verilənlər bazası

275. Proqram məhsulu kimi verilənlər bazasını idarəetmə sistemləri aşağıda sadalananlardan hansının tərkibinə daxildir?

- xidməti proqram təminatı
- sistem proqram təminatı
- əməliyyat sistemi
- ✓ tətbiqi proqram təminatı
- proqramlaşdırma sistemi

276. Ofis texnologiyaları nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- informasiya texnologiyalarının instrumental proqram vasitələrini yaratmaq üçün
- strukturlaşdırılmış böyük həcmdə informasiyanın emalı üçün
- mətn informasiyasının emalı üçün
- ✓ hesablama məsələlərinin həlli və müəssisənin iqtisadi fəaliyyətinin təminatı üçün
- lokal şəbəkə yaratmaq üçün

277. Elektron təqdimatların təşkili vasitələri hansı növ proqram təminatına aid edilir?

- Instrumental proqram təminatına
- Əməliyyat sisteminə
- Əməliyyat örtüklərinə
- ✓ Tətbiqi proqram təminatına
- Xidməti proqramlara

278. Verilənlər bazasının hansı modelində elementlər arasında yalnız şaquli əlaqə mövcuddur?

- obyektönlü
- şəbəkə
- çoxölçülü
- ✓ iyerarxik
- relyasiya

279. Relyasiya verilənlər bazasında hesabatlar nəyin əsasında yaradılır?

- baza cədvəllərinin
- sorğuların
- digər hesabatların
- formaların
- ✓ cədvəl və sorğuların

280. Relyasiya verilənlər bazası faylının strukturu hansı halda dəyişir?

- istənilən yazıya düzəliş etdikdə
- bütün yazıları ləğv etdikdə
- bir və ya bir neçə yazı əlavə etdikdə
- yazılar diapazonunu ləğv etdikdə
- ✓ istənilən sahəni ləğv etdikdə

281. Situasiya mərkəzlərinin qarşısında qoyulan ənənəvi məsələlərə aid olanı göstərin:

- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- idarə olunan obyektin vəziyyətinin proqnozlaşdırılması

- xarici mühitlə qarşılıqlı əlaqələrin dəyişməsinə nəzərə almaqla idarəetmə məsələlərinin həlli
- məqsəd funksiyalarının və kriterilərin dəyişilməsi şəraitində idarəetmə məsələlərinin həlli
- idarəetmə qərarlarının nəticələrinin modelləşdirilməsi

282. Sistemin qurulmasının və istismarının kadr təminatı informasiya sisteminin hansı təminatına aiddir?

- informasiya təminatı
- ✓ təşkilati təminat
- linqvistik təminat
- proqram təminatı
- hüquqi təminat

283. Standartların hansı əlamətə görə təsnifatına funksional standartlar (proqramlaşdırma dillərinin, interfeyslərin, protokolların standartları) və informasiya sisteminin həyat dövrünün təşkilinə və proqram təminatına aid standartlar daxildir?

- tətbiq sahəsinə görə
- metodika mənbəyinə görə
- təsdiq edən təşkilata görə
- ✓ standartlaşdırma mövzusunə görə
- tətbiq olunan texnologiyaya görə

284. Standartları hansı əlamətlərə görə təsnifata bölmək olar? 1. standartlaşdırma mövzusunə görə; 2. tətbiq olunan texnologiyaya görə; 3. təsdiq edən təşkilata görə; 4. metodika mənbəyinə görə; 5. tətbiq sahəsinə görə

- 2, 4
- 4, 5
- 2, 3
- 1, 5
- ✓ 1, 3

285. Nazirliklərin, idarələrin, təşkilatların, müəssisələrin aktları və qərarları informasiya sisteminin hansı təminatına aiddir?

- proqram təminatı
- təşkilati təminat
- informasiya təminatı
- linqvistik təminat
- ✓ hüquqi təminat

286. Ölkənin qanunları, dövlətin qərarları və sərəncamları, nazirliklərin və idarələrin, təşkilatların, müəssisələrin aktları (qərarları) informasiya sisteminin hansı təminatının əsasını təşkil edir?

- texniki
- təşkilati
- proqram
- ✓ hüquqi
- informasiya

287. Sistemin istismarı və müşayiət edilməsi mərhələlərində hazırlanan hüquqi sənədlərə aiddir:

- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- KİS-in və onun altsistemlərinin hüquqi səlahiyyətləri
- informasiya emalı proseslərinin ayrı-ayrı növlərinin hüquqi səlahiyyətləri
- texniki vasitələrdən istifadə edilməsində istifadəçilərin hüquqi münasibətləri
- yaradılan sistemin statusunun xarakteristikası

288. Rəsmi beynəlxalq standartlar hansılardır?

- ORACLE CDM
- QOST
- ✓ ISO/IES

- ANSI
- IDEF

289. Standart nədir?

- informasiya sistemləri və ya texnologiyalarının keyfiyyətini təmin edən istənilən sənəddir
- ✓ konsensus əsasında hazırlanmış, tanınmış orqan tərəfindən təsdiq olunmuş, müəyyən sahələrdə sifarişlərin optimal dərəcəsinə nail olmağa yönəlmiş normativ sənəddir
- beynəlxalq normalara uyğun olmayan sənəddir
- konsensus əsasında hazırlanmış normativ sənəddir
- müəyyən sahələrdə sifarişlərin yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş normativ sənəddir

290. Faktiki məsrəflərin (maya dəyərinin) və onların planla müqayisəsi - firmanın idarə olunmasının hansı funksional məsələsinə aiddir?

- Müəssisənin əməli idarə olunması
- Nəzarət məsələləri
- Mühasibat uçotu məsələləri
- ✓ Təhlil məsələləri
- Planlaşdırma məsələləri

291. Keyfiyyətə, emala və reklamlara nəzarət - firmanın idarə olunmasının hansı funksional məsələsinə aiddir?

- Təhlil məsələləri
- Müəssisənin əməli idarə olunması
- Planlaşdırma məsələləri
- ✓ Nəzarət məsələləri
- Mühasibat uçotu məsələləri

292. Baş kitabın tutulması və balansın təşkili - firmanın idarə olunmasının hansı funksional məsələsinə aiddir?

- Nəzarət məsələləri
- Təhlil məsələləri
- Müəssisənin əməli idarə olunması
- Planlaşdırma məsələləri
- ✓ Mühasibat uçotu məsələləri

293. Marketing şirkətlərinin, inkişaf layihələrinin planlaşdırılması, texniki hazırlıq - firmanın idarə olunmasının hansı funksional məsələsinə aiddir?

- Müəssisənin əməli idarə olunması
- ✓ Planlaşdırma məsələləri
- Nəzarət məsələləri
- Təhlil məsələləri
- Mühasibat uçotu məsələləri

294. İstehlakçılar və tədarükçülər arasında hesablaşmaların və müqavilə öhdəliklərinin idarə olunması - firmanın idarə olunmasının hansı funksional məsələsinə aiddir?

- Mühasibat uçotu məsələləri
- Planlaşdırma məsələləri
- Təhlil məsələləri
- Nəzarət məsələləri
- ✓ Müəssisənin əməli idarə olunması

295. Heyətin qiymətləndirilməsi dedikdə ..... təyini başa düşülür.

- əməyin məzmununun
- əməyin intensivliyinin
- əməyin keyfiyyətinin
- ✓ işçinin məşğul olduğu sahədə hazırlıq dərəcəsinin

- əməyin həcminin
- 296.** Hansı siyasətin məqsədi kadrların keyfiyyət tərkibinin və sayının saxlanması, yenilənməsi proseslərinin optimal nisbətində təminidir?
- maliyyə
  - informasiya
  - ştat
  - ✓ kadr
  - personalın inkişafı
- 297.** Müəssisə daxilində heyəti idarəetmə metodlarının istiqamətləri hansıdır? 1. kadr tərkibinin formalaşdırılması. 2. əhalinin gəliri. 3. əhalinin yaşayış səviyyəsi və sosial müdafiəsi. 4. kadr tərkibinin iş qabiliyyətinin dəstəklənməsi
- 3, 4
  - 2, 3
  - 1, 3
  - 1, 2
  - ✓ 1, 4
- 298.** ..... işçilərin gəlirləri üzrə əlavələrin, vergi və vergidən tutulmalar üzrə hesablamaların aparılmasına aid bütün məsələlərin həlli üçün nəzərdə tutulmuşdur.
- Əlavələrin cəminin hesablanması
  - Hesabat verən şəxslərlə hesablamaların uçotu
  - Hesabatların formalaşması
  - ✓ Əmək haqqının əlavə edilməsinin hesab bloku
  - İşçilərə kartotekaların ayrılması
- 299.** Heyətin iş qabiliyyətinin dəstəklənməsi metodlarına aiddir:
- əməyin normalaşdırılmasına və onun məhsuldarlığının yüksəldilməsinə istiqamətlanmış tədbirlər
  - əməyin stimullaşdırılması
  - kadr ehtiyatının formalaşdırılması
  - ✓ variantların hamısı
  - attestasiya (əməyin və personalın qiymətləndirilməsi)
- 300.** Uğurlu kadr planlaşdırmasına aiddir:
- ✓ variantların hamısı
  - işçilərin sayı və kvalifikasiyası
  - daxili motivasiyaya və işçinin bacarığına uyğun personaldan necə istifadə edilməsi
  - personalın inkişafı üçün şəraitin təmin olunması
  - planlaşdırılmış tədbirlərə çəkilən xərclər
- 301.** ..... məqsədi – kadrların keyfiyyət tərkibinin və sayının saxlanması, yenilənməsi proseslərinin optimal nisbətində təminidir.
- Firma siyasətinin
  - Sosial siyasətinin
  - İqtisadi siyasətin
  - Dövlət siyasətinin
  - ✓ Kadr siyasətinin
- 302.** ..... termini dedikdə firmanın strategiyasına uyğun olaraq insan resurslarını qayda və normalar sisteminə çevirən sistem başa düşülür.
- Firma siyasəti
  - Dövlət siyasəti
  - İqtisadi siyasət
  - Sosial siyasət
  - ✓ Kadr siyasəti

303. Heyəti idarəetmə məsələlərinə hansı aiddir?

- vergi orqanları üçün sənədlərin formalaşdırılması və s.
- işçilərin kartoçkalarının arxivinin yaradılması
- firmanın işçilərinin əmək haqlarının hesablanması
- ✓ variantların hamısı doğrudur
- işçilərin əmək haqları üzrə daimi məlumatların arxivə daxil edilməsi

304. İKT-dən istifadə etməklə şəbəkə idarəetməsinin daxili üstünlüklərinə aiddir:

- Təkrarlanan funksiyaların ləğvi
- Daha yaxşı koordinasiya və kommunikasiya
- Bürokratik prosedurların sadələşdirilməsi
- ✓ Variantların hamısı doğrudur
- Transaksiyaların dəyərinin azalması

305. İKT-dən istifadə etməklə şəbəkə idarəetməsinin xarici üstünlüklərinə aiddir:

- Xidmətlərin göstərilməsində innovasiyalar
- Xidmətlərin göstərilməsinin tezləşməsi
- Yüksək səmərəlilik
- ✓ Variantların hamısı doğrudur
- Xidmətlərdən istifadə imkanlarının artması

306. Layihənin resursu dedikdə nə başa düşülür?

- layihənin ayrı-ayrı əməliyyatlara bölünməsi
- layihənin və onun ayrı-ayrı mərhələlərinin sona çatmasının qiymətləndirilmə meyarı
- layihənin idarə olunması səviyyələrinin miqdarı
- ✓ layihə üzrə işlərin yerinə yetirilməsi üçün lazım olan insanlar və avadanlıqlar
- Bütün cavablar doğrudur

307. Layihənin idarə olunma sistemində vəzifə dedikdə nə başa düşülür?

- layihənin və onun ayrı-ayrı mərhələlərinin sona çatmasının qiymətləndirilmə meyarı
- informasiya mübadiləsi sistemi və vasitələri
- layihənin idarə olunması səviyyələrinin miqdarı
- ✓ layihənin həyata keçirilməsi üçün bütün fəaliyyət və hadisələr
- təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbuletmə prosesi

308. Layihənin idarə olunmasında əsas amillər hansılardır?

- resurs, pul və keyfiyyət
- zaman, pul və keyfiyyət
- zaman, resurs və keyfiyyət
- ✓ zaman, resurs, pul və keyfiyyət
- zaman, resurs və pul

309. Təqvim planlaşdırılması .....

- layihənin ayrı-ayrı əməliyyatlara bölünməsinə həyata keçirir
- Bütün cavablar doğrudur
- global məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmədir
- ✓ mərhələsində hər bir əməliyyatın başlanğıcını və sonunu müəyyən edən təqvim qrafiki qurulur
- təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbuletmə prosesidir

310. Struktur planlaşdırma....

- hər bir əməliyyatın başlanğıcını və sonunu müəyyən edən təqvim qrafikini qurur
- Bütün cavablar doğrudur

- global məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmədir
- √ layihənin ayrı-ayrı əməliyyatlara bölünməsinə həyata keçirir
- təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbul etmə prosesidir

311. Layihə nədir?

- global məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmədir
- √ məhdud maddi resurslar şəraitində əvvəlcədən müəyyən olunmuş məqsədin əldə olunması üçün həyata keçirilən tədbirlər toplusudur
- hər bir əməliyyatın başlanğıcını və sonunu müəyyən edən təqvim qrafikidir
- konkret qısamüddətli strategiyalardır
- təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbul etmədir

312. Qaydalar .....

- konkret situasiyalarda həyata keçiriləcək əməliyyatlara təlimat verir
- √ konkret situasiyalarda nə etmək lazım olduğunu dəqiq göstərir
- qərar qəbulu və fəaliyyət üçün ümumi istiqamətləri əks etdirir
- global məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmədir
- konkret qısamüddətli strategiyalardır

313. Prosedura .....

- konkret situasiyalarda nə etmək lazım olduğunu dəqiq göstərir
- √ konkret situasiyalarda həyata keçiriləcək əməliyyatlara təlimat verir
- qərar qəbulu və fəaliyyət üçün ümumi istiqamətləri əks etdirir
- global məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmədir
- konkret qısamüddətli strategiyalardır

314. Siyasət .....

- konkret qısamüddətli strategiyalardır
- √ qərar qəbulu və fəaliyyət üçün ümumi istiqamətləri əks etdirir
- konkret situasiyalarda nə etmək lazım olduğunu dəqiq göstərir
- global məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmədir
- konkret situasiyalarda həyata keçiriləcək əməliyyatlara təlimat verir

315. Taktika .....

- qərar qəbulu və fəaliyyət üçün ümumi istiqamətləri əks etdirir
- √ konkret qısamüddətli strategiyalardır
- konkret situasiyalarda nə etmək lazım olduğunu dəqiq göstərir
- global məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmədir
- konkret situasiyalarda həyata keçiriləcək əməliyyatlara təlimat verir

316. Məqsədlər necə olmalıdır?

- konkret və ölçülə bilən, zamana görə istiqamətlənmiş, uzunmüddətli və ya qısamüddətli
- √ konkret və ölçülə bilən, zamana görə istiqamətlənmiş, uzunmüddətli və ya qısamüddətli, əldə oluna bilən və bir-birini dəstəkləyən
- konkret və ölçülə bilən, əldə oluna bilən və bir-birini dəstəkləyən
- Heç biri doğru deyil
- uzunmüddətli və ya qısamüddətli, əldə oluna bilən və bir-birini dəstəkləyən

317. Strateji idarəetmə dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbul etmə
- √ global məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmə
- hər bir əməliyyatın başlanğıcını və sonunu müəyyən edən təqvim qrafiki
- layihənin həyata keçirilməsinin gedişi haqqında uçot informasiyasının formalaşdırılması
- məhdud maddi resurslar şəraitində əvvəlcədən müəyyən olunmuş məqsədin əldə olunması üçün həyata keçirilən tədbirlər toplusu

318. Strateji planlaşdırma nədir?
- məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmədir
  - ✓ təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbuletmə prosesidir
  - hər bir əməliyyatın başlanğıcını və sonunu müəyyən edən təqvim qrafikidir
  - layihənin həyata keçirilməsinin gedişi haqqında uçot informasiyasının formalaşdırılmasıdır
  - məhdud maddi resurslar şəraitində əvvəlcədən müəyyən olunmuş məqsədin əldə olunması üçün həyata keçirilən tədbirlər toplusudur
319. .... mərhələsində hər bir əməliyyatın başlanğıcını və sonunu müəyyən edən təqvim qrafiki qurulur.
- Şəbəkə planlaşdırması
  - ✓ Təqvim planlaşdırılması
  - Struktur planlaşdırma
  - Əməli idarəetmə
  - Layihələrin idarə edilməsi
320. .... mərhələsi çərçivəsində layihənin ayrı-ayrı əməliyyatlara bölünməsi həyata keçirilir.
- Şəbəkə planlaşdırması
  - ✓ Struktur planlaşdırma
  - Təqvim planlaşdırılması
  - Əməli idarəetmə
  - Layihələrin idarə edilməsi
321. .... dedikdə məhdud maddi resurslar şəraitində əvvəlcədən müəyyən olunmuş məqsədin əldə olunması üçün həyata keçirilən tədbirlər toplusu başa düşülür.
- Taktika
  - ✓ Layihə
  - Prosedura
  - Qaydalar
  - Siyasət
322. .... konkret situasiyalarda nə etmək lazım olduğunu dəqiq göstərir.
- Məqsədlər
  - Taktika
  - Siyasət
  - ✓ Qaydalar
  - Prosedura
323. .... konkret situasiyalarda həyata keçiriləcək əməliyyatlara təlimat verir.
- Taktika
  - ✓ Prosedura
  - Məqsədlər
  - Qaydalar
  - Siyasət
324. .... qərar qəbulu və fəaliyyət üçün ümumi istiqamətləri əks etdirir.
- Taktika
  - ✓ Siyasət
  - Prosedura
  - Qaydalar
  - Məqsədlər
325. .... - konkret qısamüddətli strategiyalardır.
- Siyasət

- ✓ Taktika
- Prosedura
- Qaydalar
- Məqsədlər

326. .... konkret və ölçülə bilən, zamana görə istiqamətlənmiş, uzunmüddətli və ya qısamüddətli, əldə oluna bilən və bir-birini dəstəkləyən olmalıdır.

- Strateji planlaşdırma
- ✓ Məqsədlər
- Prosedura
- Qaydalar
- Strateji idarəetmə

327. .... dedikdə qlobal məqsədlərin işlənilmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmə nəzərdə tutulur.

- Strateji planlaşdırma
- ✓ Strateji idarəetmə
- Prosedura
- Qaydalar
- Məqsədlər

328. .... təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbuletmə prosesidir.

- Strateji idarəetmə
- ✓ Strateji planlaşdırma
- Prosedura
- Qaydalar
- Məqsədlər

329. Avtomatlaşdırılmış proqram kompleksinin istiqamətləndiyi məsələlər kompleksinin həlli konturlarına aiddir:

- inzibati idarəetmə konturu
- mühasibat uçotu konturu
- istehsalın idarəetmə konturu
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- əməli idarəetmə konturu

330. Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan uyuşqanlıq dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması
- informasiyanın yığılmasını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
- sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr
- firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi

331. Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan açıqlıq dedikdə nə başa düşülür?

- firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi
- informasiyanın yığılmasını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
- sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr
- ✓ firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması

332. Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan modulluq dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr
- informasiyanın yığılmasını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
- firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi
- proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması

- firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- 333.** Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan inteqrasiya olunma dedikdə nə başa düşülür?
- sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr
  - informasiyanın yığılmasını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
  - ✓ firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi
  - proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması
  - firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- 334.** Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan intellektuallıq dedikdə nə başa düşülür?
- ✓ informasiyanın yığılmasını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
  - firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi
  - sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr
  - proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması
  - firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- 335.** İşin yüksək məhsuldarlığı üçün şəbəkə əməliyyat sisteminə daxil olan vasitələrə aiddir:
- Məlumatların ötürülməsinin inteqrasiya edilmiş funksiyaları
  - İstifadəçi hüquqlarının idarə olunma vasitələri
  - Şəbəkə əməliyyat sisteminin quraşdırılması
  - “Müştəri-server” rejimində işin mümkünlüyü
  - ✓ Bütün cavablar doğrudur
- 336.** Fərdi kompüterlərin firmadaxili lokal hesablama şəbəkəsinə birləşdirilməsinin hansı üstünlükləri var?
- Prosessorun resurslarının paylanması şəbəkəyə daxil olan digər sistemlərlə verilənlərin emalı üçün hesablama gücündən istifadə etməyə imkan verir
  - Verilənlərin paylanması informasiyaya ehtiyacı olan işçi yerlərdən verilənlər bazasının idarə olunması və ona daxilolmaların mümkünlüyünü təqdim edir
  - Resursların paylanması şəbəkənin resurslarından qənaətlə istifadə etmək imkanı yaradır
  - ✓ Bütün cavablar doğrudur
  - Hər bir işçi stansiyanın daxil ola biləcəyi xüsusi prosessor vasitəsilə mövcud resurslara müraciət olunur
- 337.** Təhlil məsələlərinə aiddir:
- Bütün cavablar doğrudur
  - Keyfiyyətə, emala və reklamlara nəzarət
  - Beynəlxalq standartlarda mühasibat və maliyyə hesablaşmaları
  - ✓ Marketing tədbirlərinin və reklam şirkətlərinin səmərəliliyinin təhlili
  - Marketing şirkətlərinin, inkişaf layihələrinin planlaşdırılması, texniki hazırlıq və istehsalın planlaşdırılması
- 338.** Nəzarət məsələlərinə aiddir:
- Faktiki məsrəflərin uçotu
  - Əməyin və əmək haqqının uçotu
  - Baş kitabın tutulması və balansın təşkili
  - ✓ Yüksək normativli ehtiyatlara, defisit mövqelərə nəzarət
  - Vergi uçotu
- 339.** Mühasibat uçotu məsələlərinə aiddir:
- ✓ Beynəlxalq standartlarda mühasibat və maliyyə hesablaşmaları
  - Marketing şirkətlərinin, inkişaf layihələrinin planlaşdırılması, texniki hazırlıq və istehsalın planlaşdırılması
  - Zəruri resursların və balansın qiymətləndirilməsi
  - Maddi-texniki təchizatın idarə olunması
  - Məhsulun maya dəyərinin – məhsul və xidmətlərin planlaşdırılması

340. Planlaşdırma məsələlərinə aiddir:

- Baş kitabın tutulması və balansın təşkili
- Beynəlxalq standartlarda mühasibat və maliyyə hesablamaları
- √ Zəruri resursların və balansın qiymətləndirilməsi
- Kargüzarlığın idarə olunması
- Kassa və maliyyə-hesablama əməliyyatları

341. Müəssisənin əməli idarə olunmasına aiddir:

- Zəruri resursların və balansın qiymətləndirilməsi
- Kassa və maliyyə-hesablama əməliyyatları
- √ Maddi-texniki təchizatın idarə olunması
- Məhsulun maya dəyərinin – məhsul və xidmətlərin planlaşdırılması
- Marketing şirkətlərinin, inkişaf layihələrinin planlaşdırılması, texniki hazırlıq və istehsalın planlaşdırılması

342. ..... – proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olmasını bildirir.

- √ uyuşqanlıq
- intellektuallıq
- inteqrasiya olunma
- açıqlıq
- modulluq

343. ..... – firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyünü bildirir.

- modulluq
- intellektuallıq
- √ açıqlıq
- inteqrasiya olunma
- uyuşqanlıq

344. ..... – sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyünü, çevik manevari bildirir.

- açıqlıq
- √ modulluq
- inteqrasiya olunma
- uyuşqanlıq
- intellektuallıq

345. ..... – firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsini bildirir.

- intellektuallıq
- açıqlıq
- √ inteqrasiya olunma
- modulluq
- uyuşqanlıq

346. ..... – informasiyanın yığımını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həllini bildirir.

- açıqlıq
- √ intellektuallıq
- uyuşqanlıq
- modulluq
- inteqrasiya olunma

347. Maliyyənin idarə olunması məsələlərinə hansı aiddir?

- giriş sənədlərinin müxtəlif formalarını layihələndirməyə, hesabatlar təşkil etməyə imkan verən avtomatlaşdırılmış informasiya texnologiyası
- təsərrüfat fəaliyyətinin spesifikasiyasına uyğun olaraq məsrəflərin planlaşdırılması
- verilənlərin firmanın plan, maliyyə və hüquqi xidmətlərini əhatə etməyə imkan verən vahid sənəd dövriyyəsi sisteminə inteqrasiyası
- ✓ variantların hamısı doğrudur
- bir neçə maliyyə dövrlərində müxtəlif hüquqi şəxslərlə eyni zamanda işləmə

348. Satışın idarə olunması məsələlərinə hansı aiddir?

- tədarükün planlaşdırılması üzrə zəmanətin alınması
- məhsulun anbarda olmasına və gözlənilən daxilolmalara nəzarət
- ✓ variantların hamısı doğrudur
- müqavilələrin və məhsulun boşaldılmasının təhlilinin aparılması
- müştərilərin kartoçkalarının daxil edilməsi

349. Təchizatın idarə olunması məsələlərinə hansı aiddir?

- ✓ variantların hamısı doğrudur
- inventarizasiya, uçot
- taranın uçotu
- məhsulun daxil edilmə uçotu
- məhsulların buraxılması

350. Mühasibat uçotu məsələlərinə hansı aiddir?

- kassa əməliyyatlarının və hesabataltı şəxslərlə hesablaşmaların uçotu
- bank əməliyyatlarının uçotu
- maddi dəyərlərin uçotu və anbar uçotu
- ✓ variantların hamısı doğrudur
- əsas vasitələrin uçotu